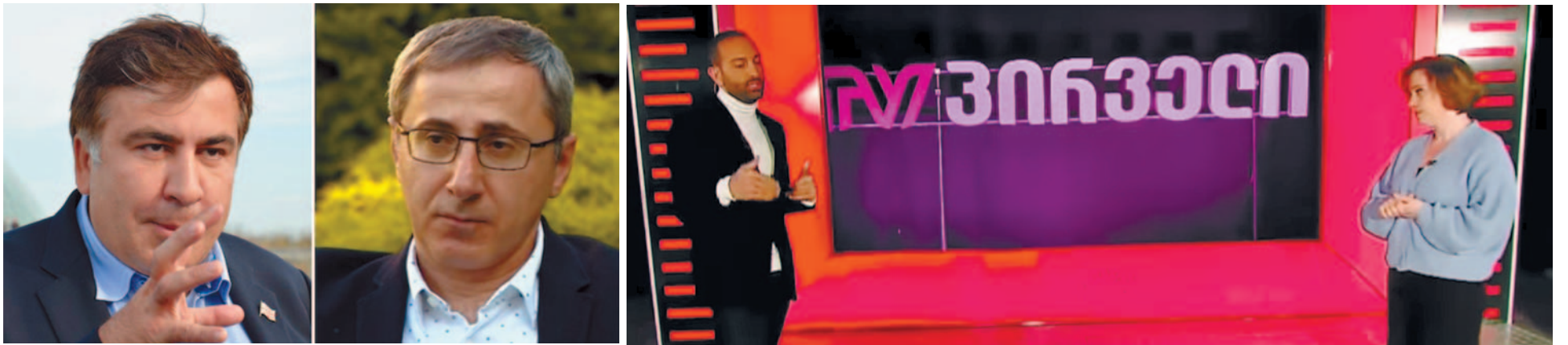

საერთო გაფატი

№8 (600) • 10 მარტი, 2021წ. • ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1.50 ლარი

იბეგებება ნოდარ მელაძის და მაკა ჩიხლაძის მკვლელობა!

სკანდალური ინფორმაცია - არსებობს ბოლო დღეებში გაკეთებული ფარული ვიდეორეგისტრაცია, სადაც სააკაშვილი ამბობს, რომ ამზადებს ჟურნალისტების მსხვერპლთშენიროვანს - იბეგებება ნოდარ მელაძის და მაკა ჩიხლაძის მკვლელობა. ახლა აზუსტებენ მკვლელობის შემსრულებელთა კანდიდატურებს

კაპიტულიუმში შეჭრა. დაკავებულია 400-მდე ადამიანი.

ღია ნერილი

ევროსაბჭოს პრეზიდენტს ბატონ შარლ მიხელს
აშშ-ის ელჩს საქართველოში ქალბატონ ქელი დებანს
ევროკავშირის ელჩს საქართველოში ბატონ კარლ ჰარცელს

შტურმი საქართველოს პარლამენტზე. დაკავებულია 1 ადამიანი ბირაოს გადაუსდებლობის გამო.

ნითელი პრესა და კაბეგეგენიკი ქინძეგისგან დატერორებულღი „ავანტურღი“ ერი

მელიან გარდა კიღევ რამღენი „გმირი“ ჰყავს საქართველოს?

ჰვეყანას გოგეგეგვილი და უზნაქე ჰყავღეს და სხვაგან დაეკებღეს ეროვნული განათლების კონსეფციას, ეს უკვე დანაშაულია!

ხალსი უკვე იმ დონეზეა, მაღე კოგეგლეგით გამოეკიღება „ნახეგს“

საქართველო - საზღვაო ჰვეყანა, რომელიღს „ნახეგე“ ზღვაში რაქირეს

„საერთო გაფატი“ - გაფატი შეაფჩოვნე გეითესვეღისღესღის

დია წერილი

ევროსაბჭოს პრეზიდენტს
ბატონ შარლ მიხელს

ახმ-ის ელჩს საქართველოში
ქალბატონ ქელი დებანს

ევროკავშირის ელჩს საქართველოში
ბატონ კარლ ჰარსელს

ძვირფასო მეგობრებო!
პირველყოფილსა, გვინდა გა-
მოვხატოთ გულწრფელი მადლი-
ერება იმ საქმიანობის გამო, რა-
საც თქვენ ეწეეთ საქართველოში
მშვიდობის, სტაბილურობის შე-
ნარჩუნებისა და დემოკრატიული
პროცესების განვითარების უზ-
რუნველსაყოფად.

რომ არა თქვენი დიდი ძალის-
ხმევა და მხარდაჭერა, საქართვე-
ლოს გაუჭირდებოდა იმ დაბრკო-
ლებების გადალახვა, რომელთა
დაძლევა მას თავისუფლებისა
და დემოკრატიული მოპოვების
შემდეგ სისტემატიურად უწევს.

აქვე გვინდა მოგახსენოთ, რომ
ჩვენი ინტელიგენცია: კულტურის,
მწერლობის და ხელოვნების
მოღვაწენი და მთლიანად ცნო-
ბიერი ქართული საზოგადოება
აღმფითებელია იმ პოლიტიკური
მოვლენებით, რაც ჩვენს ქვეყანა-
ში ხდება...

ჩვენი თვის გაუგებარია ამერი-
კის და ევროკავშირის მაღალი
რანგის მოხელეთა მიერ გამოთ-
ქმული საყვედური და კრიტიკა
ჩვენი ხელისუფლების და სასა-
მართლო-აღმასრულებელი ორ-
განობის მიმართ.

ისეთი შთაბეჭდილება გვრჩება
რომ ჩვენ, ფაქტობრივად, გვიკ-
რძალავენ, ან გვიზღუდავენ სა-
მართლის აღსრულებას იმ დეს-
ტრუქციული (რევანშისტური)
მოძალადეების მიმართ, რომელ-
თაც სახელმწიფო ძალაუფლების
ხელში ჩაგდება სურთ, ნებისმიერი
ხერხით.

სამწუხაროდ, ჩვენს ქვეყანას
არ ჰყავს ჭეშმარიტად ღირსეუ-
ლი ოპოზიცია. შეიძლება ითქვას,
რომ ესენი არიან „მეკობრეები“,
რომელთაც „საკუთარი გემის“
ჩაძირვა უნდათ.

თუ ვინ არიან ესენი, ჩვენმა

საზოგადოებამ ასე თუ ისე, იცის,
მაგრამ ახლა ამერიკის და ევრო-
კავშირის წარმომადგენელთა გა-
საგონად ვამბობთ და საგანგებოდ
მივმართავთ, რომ ჩვენი ქვეყანა
მინცდამინც იმ ტიპის ქვეყანა
უნდა იყოს, სადაც არ ისჯებიან
არანაირი დამნაშავენი, თუნდაც
სახელმწიფო გადატრიალებაში
მონაწილე რევანშისტები?

არ გქონდეს სამართალი და
გქონდეს დემოკრატია, ეს შეუძ-
ლებელია — ასეთი სახელმწიფო
წარმოუდგენელია! შესაძლოა, ამ
ტიპის სახელმწიფო ოდესმე ევ-
როკავშირისა და ნატოს წევრი
გახდეს?!

თქვენს დიდ ქვეყნებში სახელ-
მწიფოს კონსტიტუციაზე თავდას-
ხმა და კაპიტოლიუმში შეჭრა
„შიდა ტერორიზმად“ გამოცხად-
და, ჩვენთან ასეთივე მოვლენა —
შეჭრა, პარლამენტის შტურში
განა „ჭვავის ყანაში თამაშია“?!
თქვენ თუ ვინახავთ ეს 3-საათიანი
ქაჯური იერიში, რომელსაც ნიკა-
ნორ მელია და მისი „გენერლები“
(ბოკერია-ოქრუაშვილ-უგულა-
ვეები) სარდლობდნენ? თუ ასეთი
რამ მისაღება თქვენს ქვეყნებში,
რატომ აღასრულებთ მართლმსა-
ჯულება ესოდენ მკაცრად?

თუკი თქვენთან დაუშვებელი
და მიუღებელია „შიდა ტერორიზ-
მის“ არსებობა, ჩვენთან რატომ
არის დასაშვები და ნაკლებად
დასჯადი?!

არ გვსურს ასეთი სტანდარ-
ტით ცხოვრება: „დემოკრატია სა-
მართლის გარეშე! — ეს ანარქიაა,
ისევე, როგორც „გამონათვის თა-
ვისუფლება“ მორალის გარეშე.

არ გვინდა, ჩვენს ქვეყანაში
დამკვიდრდეს „დაუსჯელობის
სინდრომი“ და სასამართლომ
ერთი მეღიას დასჯაც კი ვერ
შეძლოს... როდესაც შიდა და

გარე მტრების ხროვა გვახვევია
და ებრძვის ჩვენს ქვეყანას, ჩვენს
ისტორიას და კულტურას.

თქვენ განა არ იცით, ვინ არი-
ან ამ ევრეთ წოდებული ოპოზი-
ციის ბელადები, თვითმარქვია
ფსევდო-დემოკრატები, პარტიებს
შეფარებული კრიმინალები, პო-
ლიტიკური „ბლეფები“ და ცრუ-
პატრიოტები?!

მათ მოახერხეს რუსეთთან
დღენახვერიანი ომის პროვოცი-
რება და ქვეყნის ტერიტორიების
1/3 ჩააბარეს მტერს! მათ შორის
ყველა სტრატეგიული ობიექტი
და ამერიკული ტექნოლოგიები
და იარაღი!

თქვენ, ალბათ, იცით, მათი
ბოროტების და საღიზმის, მათი
სისხლიანი ტირანის ამსახველი
კადრები. თქვენ, ალბათ, იცით,
სამეგრელოს ტყეებში კასრებით
გადამალული ფიციები (კასეტები),
ათასი ძალადობისა და კომპრო-
მატების შემცველი.

საკაპშვილის რეჟიმმა უამრავი
ახალგაზრდა ამოხოცა ქუჩებში
და ჩაკლა საპრობილეებში; ცი-
ხეებში ჩაყარა 30 000 ადამიანი,
ხოლო 300 000 მოქალაქე პრო-
ბაციონერად აქცია. 4-მილიონი-
ანი ქვეყნისთვის ეს ძალიან დიდი
ციფრებია!

სამწუხაროდ, თქვენ ნაკლებად
ელაპარაკებით ჩვენს ხალხს და
ელაპარაკებით ამ პოლიტიკანებს,
თავზე რომ გვაქცევენ ქვეყანას და
სახელმწიფოს...

მიაფურადეთ ქართველი ხალხ-
ის ხმას და თქვენ დარწმუნდებით,
რომ ქართველი ხალხის უმრავ-
ლესობისთვის აბსოლუტურად
მიუღებელია ეს ოპოზიციური
„კონგლომერატი“, რომელსაც
არავითარი კავშირი არა აქვს
ხალხის კეთილდღეობასთან და
სახელმწიფოს შენებასთან.

მათ შექმნეს არჩევნების გა-
ყალბების მოგონილი ვერსია-მითი
და ამ სიცრუით ახორციელებენ
ძალადობას სახელმწიფო ინს-
ტიტუტებზე და ხალხის ნებაზე
და მთლიანად გავიდნენ სამარ-
თლებრივი (კონსტიტუციური)
სივრცედან...

თქვენს საყურადღებოდ საგან-
გებოდ უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჩვე-
ნი დღევანდელი ხელისუფლება
არანაირად არ არის სახიფათო
დემოკრატიისთვის და არც სა-
ზიანო ევრო-ამერიკული ინტე-
რესებისთვის და, რაც მთავარია:
ჩვენი დღევანდელი ხელისუფლება
სანდო საკუთარი ხალხისთვის ამ
ურთულეს აპოკალიფსურ დროში.

აქ შეიძლება გავიხსენოთ
გერმანელი სწავლულის (ფი-
ლოსოფოსის) კარლ იასპერსის
ცნობილი გენიალური დებულება:
„სახელმწიფოს საფრთხეს უქმ-
ნის არა ეს ხელისუფლება, რო-
მელიც მის სათავეშია, არამედ ის
ხელისუფლება, რომელიც გადა-
დგარია და ნებისმიერი ხერხით
ციდილობს ძალაუფლების დაბ-
რუნებას, ის არ ითვალისწინებს
სხვა ინტერესს, გარდა საკუთარი
ამბიციისა!...“

პატივისცემით, მფარალთა მროვნული აკადემიის დარბაზის სახელმთი

ლერი ალიმონაკი, კობა არაბული, აკაკი გასვიანი, ვახტანგ
ხარჩილავა, ბალათერ არაბული, რეზო კვესელავა, ირაკლი ვაშაყ-
მაძე, მარინე თექთუმანიძე, მარინე გიგინეიშვილი, ზურაბ თორია,
ზაურ კალანდია, გურამ პეტრიაშვილი, ცოტნე ალბუთაშვილი,
როსტომ მიგრაიული, ავთანდილ არაბული, გუჯა ბურდული, ვა-
ჟა ხორნაული, ჯუბა დებელი, ზაქრო გიგაური, გიორგი (ნაპო)
კაკრიაშვილი, გური ოტობაია, ზელიმხან მადრადე, ბადრი (სვანა-
ძე)-ინაშაური, ჯემალ ინჯია, ვაჟა ჩორდელი, ანზორ სიფრაშვილი,
ვანო ჩხიკვაძე, მერაბ შათირიშვილი, ამირან დოლიძე, რობერტ
ოდიშელიძე, სერგი საჯაია, ჯემალ დავლიანიძე, ერეკლე საღლია-
ნი, ირაკლი პატაშური, თემურ შავლაძე, ზურაბ ქობალაი.

ტამაზი ბანთავსდუბა ინტერნეტ სივრცეში, ითარგმნა
ინგლისურ ენაზე და დაგზავნა ფერილის ადრესატებს.

პატიმოქმედება შაჰრამ.
დაკავებულია 400-მდე ადამიანი.

შტურმი საქართველოს პარლამენტზე.
დაკავებულია 1 ადამიანი ბირაოს გადაუსვლელობის გამო.

„საერთო გაზეთი“
გამომცემელი: შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
მის: თბილისი, ტაშკენტის ქ. 18;
ტელ.: 593 44 04 01; 593 56 11 18.
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; უპკ (udc) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხალხმძვანელოვს თავისუფალი ჰრისის ჰრინცივით. შესაძლოა,
ავტორის ჰროზიცია არ ეთახნებოდეს რედაქციის ჰრის.
ინფორმაციის სიზუსტეზე ჰრისისგებალია ავტორი.
გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებულან ერთი ჰვირის
ვალაში. შემოსული მასალაში ავტორებს არ უბრუნდება.
ინფორმაცია შპს „საგამომცემლო ცენტრი“ მისამართი: თბილისი, აგლაძის 39

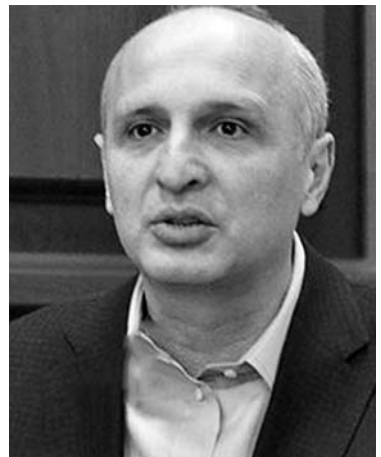
წითელი პრესა და კაბეჯეუნიკი ჰინკაბისგან დაბეროებული „ავანტურა“ ერი

ნაცავანკათა ბელადის დაბერებულმა „სიურპრინმა“, რომელიც ნოდარ მელაძემ „ჩვეული ოსტატობით“ გაახმოვანა – მალევე გაირკვა, რომ – ფაბრიკაციაა. „ნაცმოდრობის“ კონტროლს დაქვემდებარებული წითელი მასმედია, კვლავ კაგებეშნიკური მეთოდებით ცდილობს ადამიანების დატერორებას და საზოგადოებაზე ფსიქოლოგიური შტურმის მიტანას.

წარსულში სოციალური ქსელით სწორედ კაგებეშნიკების აგვავებული ქინძის თემურ ალასანიას და მთავარი ქინძის სააკაშვილის მუქარის შემცველი საუბარი გავერცელდა, – ერთ მილიონს გადავიხდი, ვინც „სნაიპერესკი ვინტოკით“ მოკლავს ივანიშვილსო!

„მიხეილ სააკაშვილი: ჩვენ ორი ელემენტის გაძლიერება გეჭირდება: რევოლუციური ახალგაზრდობის და მეორე, თბილისის „middle class“-ის, იმიტომ, რომ საბოლოო ჯამში რევოლუციას ეგენი ახლენენ. მანდ გვაქვს სერიოზული ჩავარდნა იმიტომ, რომ ამით წარმოიდგინეს, რომ თბილისი ეს არის ბაზრობებზე სიარული და გლდანის მეტროში და ეგ, ვერე არ არის. ისიც არის, მაგრამ გადამწყვეტი რევოლუციური მუხტი არის აი ეს „Self made“ ბიზნესები თბილისის ცენტრში.

თემურ ალასანია: ჩვენი მომხრეები ეგენი არ არიან, თავიდანვე გითხარი. აი, ძალიან კარგად ვიცი, რომ ეს არ გამოვა.

მიხეილ სააკაშვილი: და თან, ამ სირებს რომ ჰკონიათ, რომ ამათთან რაღაც დიდს მიაღწევ.

თემურ ალასანია: არა. ეს არის „ავანტურა“ ერი რა. ეს არის... ამით სანამ არ დაა... ვამ თავზე და სანამ დედას არ მოუ... ავ, ვერ იგებენ ვერაფერს რა.

მიხეილ სააკაშვილი: ვერე იყო ეგ ხალხი მთელი ცხოვრება და ახლა რატომ იქნება...

თემურ ალასანია: მაგათი დედა მოე...ან მე ქართველების „პროსტა“. ქართველების დედა მოე...ან „პროსტა“. ვინ არიან ესენი ტო? ეს „ავანტურა“ ერი ვინ არის ტო? დავიდალე იცი „პროსტა“ აი ცდისგან. ვზივარ, ვზივარ, ვზივარ. რაღაც ზარებს ველოდები რაღაცას. მივდივარ-მოვდივარ... სულ რაღაცა ზვალ-ზეგ, აი, ახლა მოხდება, აი, ახლა მოხდება...“

ეს არის ნაცბანდის და მათი მხარდამჭერების უზუსტესი შეფასება – „ავანტურა“ სირები“. რაღაც არ მახსენდება ამ ჩანაწერზე

„ავანტურა“ ნაცლიდერების შემფოთება. ნუ, რუსეთის კლოუნს და მის ბიძას ვველაფერი ეპატიება... მძიმე მოსასმენია მკვლელების, ყაჩაღების, ყველანაირი სიბინძურის მკადრებლების, ქვეყნის და ხალხის გამანადგურებელი სექტის წარმომადგენლებისგან იმის მოთხოვნა, რომ თურმე ირაკლი ღარიბაშვილი, ჩუბინიძე და ბერაც უნდა გადადგნენ და გამოიძება დაიწყო. აი, ბერა საიდან უნდა „გადადგეს“ უცნობია.

რაც შეეხება გამოძიებას, რაც მელაძის შოუში გავიდა არის სისხლის სამართლის დანაშაული – სსკ 158-ე მუხლი, ისჯება 6 წლამდე თავისუფლების აღკვეთით, ფარული მოსმენა და მერე გასაჯაროება, ისჯება გამრცელებული და ისჯება ჩამწერიც, ბერა ივანიშვილი არ არის თანამდებობის პირი და როცა ეს ჩანაწერი (შემდეგ ფაბრიკაცია) გაკეთდა, თანამდებობის პირი არც ირაკლი ღარიბაშვილი გახლდათ და არც ანზორ ჩუბინიძე. აღნიშნულთან დაკავშირებით უპირობოდ უნდა დაიწყო გამოძიება! „ქვეყანაში უსამართლობის აჩრდილი დაჰქრის“-ო, ოხრავდა მელაძე, რომელსაც ჯერ კიდევ „მიშას ხანაში“ ნანახი ექნებოდა ირაკლი ოქრუაშვილის, „ნაციონალური მოძრაობის“ მმართველობის წინააღმდეგ სატელევიზიო გამოსვლა, სადაც პირდაპირ ამხილა ნაცრეფიმი „ყოველდღიური რეპრესიები,

სახლების და ეკლესიების რბევა, მარცვა, ადამიანების გაკულაკება და კაცის კვლა, ამას მინდა ხაზი გავუსვა — კაცის კვლა იქცა ხელისუფლების ჩვეულებრივ წესად!“ ან, ნაცრეფიმი ვანო მერაბიშვილის გატყვევებული „სამართლიანი“ ბრძანება ორ გვაშზე! თუცა მაშინ „ავანტურა“ სირებმა „მხოლოდ ერთი — გაა კრიალაშვილის გვაში მიაართვეს და მისი ოჯახი დღემდე ცდილობს იმ დანაშაულების დასჯას.

სოდ-ის ოპერატიულმა თანამშრომლებმა და შეიარაღებული სპეციალური რაზმის მებრძოლებმა, ქთბილისში, მირცხულავას ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე გადაადგილებისას, მოახდინეს ვალერი გელაშვილის მართვის ქვეშე მყოფი ავტომანქანის ბლოკირება, რის შემდეგაც თავს დაესხნენ ვალერი გელაშვილს და მის თანმხლებ პირებს. ერეკლე კოდუას დავალებითა და სოდ-ის სამმართველოს უფროსის გიორგი სირაძის ხელ-

მძღვანელობით.

ცემის შედეგად ვალერი გელაშვილმა მიიღო სიცოცხლისათვის სახიფათო სხეულის მძიმე ზარისხის დაზიანება. ტურფა ნანულისთან განხორციელებული ზარის გამო, გარეწარმა კოდუამ სვანეთში უდანაშაულო ბიჭები დააკავა, ნარკოტიკი ჩაუდო, ძალით გაუკეთა და დააკავა! ნუ, „ბარიგა“ დედამისმა რამდენი ბიზნესმენი გაამწარა და ქონება, როგორც მიშა უწოდებს, სირი კოდუას დახმარებით აახია, ვინ მოთვლის. უსამართლობასთან „მებრძოლ“ მელაძეს და მის დამფინანსებლებს თუ დამცველებს, პოლიციელების მიერ ჩახოცილი და მერე კრიმინალურად მონათლული ბუტა, სანდრო, გამცემლიძე, შვილი ვაზაგაშვილი და მის საფლავეზე დაკლული მამა და ასობით უდანაშაულო, საჯიშე ახალგაზრდა არც ემახსოვრებათ, რადგან მაშინ მათთვის „სამართლიანობის“ აჩრდილი დაჰქრდა. არადა, სწორედ უსამართლოდ ჩახოცილი, ციხეში ნაწამები. მოკლული პატიმრების აჩრდილები ადევნებიან მალე ნაცჯალათებს და სიცოცხლეს გაუშწარებენ! მელაძე ხშირად აკავშირებს „შავებს“ ბერასთან და იქნებ, „სანდრო“ წყაროსგან გაიგოს ვარდების რევოლუციის დაფინანსებაში კანონიერ ქურდებს რამდენი მილიონი დოლარი აქვთ გადახდილი მთავარი ქინძისთვის. ან, ძმები რურუების ჩამოყვანა და

„ბოროტების“ რეანიმაცია რაში დასჭირდა მის „ბატონს“? სანამ გაიგებს, „პოლიტპატიმარ“ ჟორიკას კალთა ფარავდეს... გამაოცა ზაზარაძის უტიფარმა განცხადებამ და მოთხოვნამ ღარიბაშვილის და ჩუბინიძის გადადგომის შესახებ.

ორგანიზებულ დანაშაულზე ლაპარაკობს კაცი, რომელიც ციხეში მყოფ პატიმრებს „თბილის ბანკიდან“ მილიონიან კრედიტებს უფორმებდა და მერე ბიზნესებს

ართმევდა. მაგალითად, ბიზნესმენი თამაზ ელიზბარაშვილი, „კონსტანტა ბანკის“ გენერალური დირექტორი თამარ ლებანიძე და კომპანია „მაგნატის“ ყოფილი მფლობელი ჯემალ ლეონიძე, რომელსაც მამუკა ზაზარაძე სწორედ თამარ ლებანიძის, ანზორ ქოქოლაძისა და თამაზ ელიზბარაშვილის მსგავსად მოექცა. სასამართლომ და პროკურატურამ ერთხმად აღიარეს, რომ ლეონიძეს „თბილის ბანკმა“ დიდძალი მატერიალური ზარალი მიაყენა და მისი პატიმრობა განპირობებული იყო პოლიტიკური ნიშნით. „ქოქოლაძის თქმით, მამუკა ზაზარაძე ეხმარებოდა ყოფილ პრეზიდენტს, მიხეილ სააკაშვილს ბიზნესის, ამ შემთხვევაში, „ელიტ ელექტრონიკის“ დატერორებაში.

„ნაციონალიზმი“ დანაშაულებრივი ორგანიზაციაა, რომელსაც პოლიტიკური აქტივობის უფლება არ აქვს, „ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენლები მიზანმიმართულად აღიზიანებენ მათ მიერ ნატანჯ ხალხს და ცდილობენ ვითარების დესტაბილიზაციას, „ნაციონალური მოძრაობა“ არის კარგად ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფი, რომელიც ფლობს უზარმაზარ თანხებს. ეს ის ფულია, რომელიც ქართველ ხალხს ამოაცალეს ჯიბიდან. სწორედ ამ ფულით ცდილობენ პროვოკაციების მოწყობასა და ქვეყანაში ქაოსის დათესვას. პირველ რიგში, სააკაშვილი უნდა წარსდგეს საერთაშორისო ტრიბუნალის წინაშე, რადგან 2008 წლის ომში მის ბრძანებებს შეეწირა ათასო-

ბით უდანაშაულო ჯარისკაცი და მშვიდობიანი მოსახლეობა. უკრაინულმა ვებგვერდმა წინა ხელი-სუფლების დროს, სამეგრელოში გადაღებული წამების ამსახველი ვიდეოსასადა გამოაქვეყნა, რომელშიც მამაკაცზე სექსუალურად ძალადობენ და ასე აიძულებენ ჩვენების მიცემას. ვიდეო სრულდება მიხეილ სააკაშვილის, გივი თარგამაძის, ზურაბ ადგიშვილისა და ვანო მერაბიშვილის ფოტოებით და წარწერით, „სამართალდამცავი ორგანოების რეფორმების შედეგი“. სექტა, რომელიც ერთმანეთის ცოლებთან შვილიშინით იყო დაკავებული და ერთმანეთზე კოპრომატები აქვთ, ყველაფერზე არიან წამსვლელები. მათ ერთად ჩადენილი სიბინძურე აერთიანებთ. სოციალურ ქსელში უამრავი მომზარებული იხსენებს ნაცგარეწერების მიერ ჩადენილ არაერთ დანაშაულს და ამ გახსენებაში ლომის წვლილი ისევე ნაცმედიას მიუძღვის. ნაცებისთვის „მიუღებელ“ ირაკლი ღარიბაშვილს თუ სხვა, ხალხისთვის მისაღებ პერსონას, რაც მეტ ტალახს ესვრიან, „ქართული ოცნება“ უფრო მეტ მხარდამჭერს შეიძენს და უფრო ხშირად, წვრილად გაეხსენებთ ქინძამოების კრიმინალურ წარსულს და უფრო მეტი ხალხი მოითხოვს იმ დაწვევით პერიოდში ნაცზონდერების მიერ ჩადენილი უმძიმესი დანაშაულების გამოძიებას და ნაცრეფიშის მკაცრად დასჯას!

ქმთმეპან ზარნაძე
599 52 60 30

მთავარი „რაზბოიანიკი“

რაც დღეს ხდება საქართველოში ეს 20 ივნისს დაწყებული სახელმწიფო ბადატრიალების მსდელთა ბაბრქილებაა

ოთხი თვეა მიმდინარეობს მოლაპარაკება ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის, თუმცა უშედეგოდ.

სულ ბოლო შეხვედრა, რომელიც ევროსაბჭოს პრეზიდენტის ბატონი შარლ მიშელის ინიციატივით და მისი მონაწილეობით გაიმართა, გარკვეული ოპტიმიზმის საფუძველს გვაძლევს, თუმცა არავითარი გარანტია იმისა, რომ შეთანხმება შედგება და ქვეყანაში შექმნილი ფეთქებადსაშიში სიტუაცია განიმუხტება, არ არსებობს.

რა არის ამის მიზეზი და რატომ გახდა შეუძლებელი კონსენსუსის მიღწევა ორ მხარეს შორის?

ლიფიკაცია მიეცა, მის ორგანიზატორებს და მონაწილეებს იმდენად მსუბუქი სასჯელები მიესაჯათ, თითქოს მათ მხოლოდ წვრილმანი ხულიგნობა ჩაედინათ.

არადა, არსებობს უტყუარი მტკიცებულებები, რომ პარლამენტის შენობაზე სამგზის მიტანილი შტურმი არ დაწყებულა სპონტანურად, პატრიოტული გრძობებით აღტყინებული და საღი აზროვნების უნარდაკარგული ადამიანების უცაბედი გადაწყვეტილებით, როგორც ამას მისი ორგანიზატორები ხსნიდნენ.

შტურმის დაწყებამდე რამდენიმე საათით ადრე პარლამენტის

იენის დაწყებული სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობის გაგრძელება, რომელიც, ოპოზიციის მოთხოვნით, რიგგარეშე არჩევნებით უნდა გაფორმდეს, რომელშიც იგულისხმება, რომ აუცილებლად ოპოზიციამ უნდა გაიმარჯვოს.

აი, ეს არის ის ქვეტექსტი, რის გარშემოც მიმდინარეობს მოლაპარაკებების ეს ოთხთვიანი მართონი.

ოპოზიციას, უფრო ზუსტად, მის მთავარ ცენტრს და მთავარ მამოძრავებელ ძალას, „ნაცმოძრაობას“ და მის ლიდერს სააკაშვილს სურს ამ გაუთავებელი მოლაპარაკებებით და პარალელურად, ხე-

დენიმე დანაშაულში მსჯავრდებული მიხეილ სააკაშვილი მართავს.

ის იძლევა დირექტივებს, ის იღებს გადაწყვეტილებებს, ის განსაზღვრავს ოპოზიციის დღის წესრიგს და ადგენს, ამა თუ იმ სიტუაციაში როგორ უნდა მოქცეს ოპოზიცია. ვინ რა უნდა თქვას, ვინ რა განცხადება უნდა გააკეთოს, ვინ როგორ უნდა იმოქმედოს.

„ნაცმოძრაობა“ სააკაშვილის შპს, მისი კერძო საკუთრებაა, მისი კოორპორატივია, სადაც ყველა და ყველაფერი მის დიქტატს ექვემდებარება, სადაც ყველა მისი ყურმოჭრილი მონაა და ნებისმიერი გადახვევა „მაგისტრალური“ ხაზიდან უმკაცრესად ისჯება.

„ნაცმოძრაობა“ მონების დიდი გაერთიანებაა, დაზობებული მასა, უფრო ზუსტად, სექტაა, სადაც სექტის ხელმძღვანელი წვევებს ყველაფერს.

ამ სექტის წევრებად იქცნენ ის ბარიერგადალახული ოპოზიციური პარტიებიც, რომლებიც, არაფერ იცის, რატომ დათანხმდნენ ნებაყოფლობით მონობას, როცა ამის არანაირი საჭიროება არ იყო.

მათ, ფაქტობრივად, უღალატეს თავიანთ ამომრჩევლებს და მათ მიერ მიცემული ხმები სააკაშვილს ჩაურხრიალეს ჯიბეში, თუმცა, ალბათ, აქედან რაღაც დიდი სარგებელი მიიღეს, თორემ ამას მუქთად რომ არ გააკეთებენ, ცხადია.

ასეა თუ ისეა, სააკაშვილი, გარდა „ნაცმოძრაობისა“, სხვადასხვა წვრილ-წვრილი პოლიტიკოლონიების მბრძანებელიც გახდა და ქვეშევრდომებს თავის ჭკუაზე ატრიალებს.

ცოტა არ იყოს, ტრაგიკომიკური და, იმავე დროს, აბსურდული სიტუაციაა შექმნილი ქართული პოლიტიკური თეატრის სცენაზე.

ტრაგიკომიკურობა და აბსურდულობა ამ სიტუაციის იმაში მდგომარეობს, რომ ოთხი თვეა „ქართული ოცნება“ და ფასილიტატორი ელჩები უღუმაშვილს, სამადაშვილს, ბოკუჩავას, ბოკერაის, ზვიჩიას, მეგრელიშვილს, ნათელაშვილს, ბურჯანაძეს, სხვებსა და სხვებს ელაპარაკებიან, გადაწყვეტილებებს კი სააკაშვილი იღებს და ამით აღმა ხნულს დაბლა ფარცხავს.

მოლაპარაკებათა ერთი რაუნდი, მეორე, მესამე, მეოთხე, მეხუთე ამ მოლაპარაკებების საჯარო განხილვები და გარჩევები ტელევიზიებით, პრესით, ახალ-ახალი წინადადებები და ინიციატივები, ახალ-ახალი იდეები, თითქოს რაღაც ლაგდება და კოწიწდება, თითქოს ვიღაც-ვიღაცები საცაა შევლენ პარლამენტში, მაგრამ უცებ ჩნდება სააკაშვილი და ყველაფერს ზუსტულასავეთ შლის და ანგრევს.

მერე ისევ თავიდან იწყება ყველაფერი, ამირანივით გადაუწყვეტელ პრობლემას მიჯაჭვული ხელისუფლება და ჩვენი დასავლეთელი მეგობრები საცაა გაწყვეტენ ჯაჭვს, მაგრამ ისევ მოდის ბოროტი მჭედელი სააკაშვილი და გასაწყვეტად გამზადებულ ჯაჭვს უროს ერთი დარტყმით ისევ ამოთვლებს.

და ასე, დაუსრულებლად, ოთხი თვე, ანუ 120 დღე და დამეგრძელება და გრძელდება ერთი და იგივე.

მაინც რაზეა ლაპარაკი ამ უსასრულო მოლაპარაკებებში? რაზეა და ზუსტად იმაზე, რაზეც იყო საუბარი პარლამენტზე იმ წარუმატებელი შტურმის და ასევე წარუმატებელი სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობის შემდეგ.

როგორც ვთქვით, რაც დღეს ხდება, ფაქტობრივად, ეს არის იმ შეუძლებელი სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობის გაგრძელება, ოღონდ სხვა ფორმით, სხვა ხერხებით, სხვა ტექნოლოგიებით. რასაც სააკაშვილმა ძალისმიერი მეთოდებით ვერ მიაღწია, ახლაც იგივეს მიღწევას ცდილობს, ოღონდ ამჯერად „ქართული ოცნების“ და დასავლეთის დახმარებით, მათი ხელით, მათი მონაწილეობით.

ეს იგივე სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობაა, ოღონდ

ჩვენი აზრით, მიზეზი ამისა ის გახლავთ, რომ ჩვენმა დასავლეთელმა მეგობრებმა, ალბათ, იმ მოსაზრებით, რომ კიდევ უფრო არ გაემწვავენინათ ისედაც დაძაბული ვითარება, ობიექტური, მკაცრი და, იმავე დროს, სამართლიანი შეფასება არ მისცეს მიმდინარე მოვლენებს და, რაც მთავარია, არ გამოიძიეს, არ შეისწავლეს ის წინაპირობები, რაც დღეს შექმნილ სიტუაციას უძღვოდა წინ.

საქმე ის არის, რომ ეს კონფრონტაციული მდგომარეობა არ დაწყებულა ოთხი თვის წინ, 31 ოქტომბერს, არჩევნების დღეს. ის დაიწყო გაცილებით ადრე, 2019 წლის 20-21 ივნისს, როცა მოიერიშეთა რაზმები ნიკანორ მელიას და მისი „გენერლების“ (ბოკერია, უგულავა, ოქრუაშვილი) ხელმძღვანელობით სამი საათის განმავლობაში უტყვევდნენ პარლამენტის შენობას და შენობაში შეჭრას ცდილობდნენ.

ჩვენ ყველას გვინახავს ეს საგანგაშო კადრები, რომლებიც ძალიან ჰგავს კაპიტოლიუმში შეჭრის ცნობილ კადრებს, რომლებსაც ამერიკელებმა „შიდა ტერორიზმი“ უწოდეს და რომლის ორგანიზატორები და მონაწილეები კანონის მთელი სიმკაცრით დაისაჯნენ.

საქართველოში მსგავსი რამ არაფერი მომხდარა.

მიუხედავად იმისა, რომ მომხდარს პარლამენტში შეჭრისა და სახელმწიფო გადატრიალების კვა-

შენობაში უკვე იმყოფებოდნენ მოქალაქეები, რომლებიც შენობაში საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენელთა A მიერ დაშვებული საშვებით მოხვდნენ.

ისინი ელოდებოდნენ გარედან დამხმარე ძალების შემოსვლას, რომ მერე ერთიანი ძალებით მთლიანად მოეხდინათ საკანონმდებლო ორგანოს მუშაობის პარალიზება, შემდგომ კი ეს ყველაფერი დიდ სახალხო მღელვარებაში გადაეზარდათ, რაც ხელისუფლების გადადგომით და ახალი საპარლამენტო არჩევნების დანიშნით უნდა დაგვირგვინებულიყო.

20-21 ივნისს პარლამენტში შეჭრის და სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობა ვერ შედგა, მაგრამ ის გაგრძელდა სხვა ფორმით და სხვა სცენარით.

31 ოქტომბრამდე კარგა ხნით ადრე ოპოზიცია დაჟინებით იმეორებდა, რომ არჩევნები აუცილებლად გაყალბდებოდა, ხოლო 31 ოქტომბერს, როცა ხმები ჯერ კიდევ არ იყო დათვლილი, ოპოზიციამ არჩევნები გაყალბებულად გამოაცხადა და პარლამენტში შესვლაზე უარი განაცხადა.

ცხადია, ეს იყო წინასწარ დაწერილი სცენარი, რომ არჩევნების გაყალბების თემა კონფრონტაციისა და მდგომარეობის ესკალაციისთვის გამოეყენებინათ და ქვეყანაში ახალი საპროტესტო ტალღა აეგორებინათ.

რაც დღეს ქვეყანაში ხდება, ფაქტობრივად, ეს არის 20-21

ლისუფლებზე ზეწოლით გამარჯვებამდე მიიყვანოს სახელმწიფო გადატრიალების ჩაყარდნილი გეგმა და ამაში აქტიურად დაიხმაროს დასავლეთი — ევროსაბჭო, ევროკავშირი, აშშ-ის კონგრესი.

ფაქტობრივად, „ნაცმოძრაობა“ ძალადობს ქართველ ხალხზე, საქართველოს ხელისუფლებაზე და, ამასთან ერთად, ძალადობს დასავლეთზეც, იმუქრება რა დესტაბილიზაციით, ქაოსით, არეულობით, რევოლუციით.

„ნაცმოძრაობა“ ძალადობს ბარიერგადალახულ ოპოზიციურ პარტიებზე და არ აძლევს მათ დამოუკიდებლად მოქმედების და დამოუკიდებელი გადაწყვეტილებების მიღების საშუალებას.

„ნაცმოძრაობა“, კი ვამბობთ, თუმც, სინამდვილეში, პროცესებს ერთადერთი კაცი, „ნაცმოძრაობის“ არაფორმალური მმართველი, ამჟამად უკრაინის მოქალაქე, რამ-

დეტალურად დანაწევრებული და სხვადასხვა პუნქტებსა და მოთხოვნებში ჩაშლილი და ჩაფანტული.

რა გამოდის? ნუთუ ის, რომ ამდენი მოლაპარაკებებით, ამდენი დროის, ენერჯის, ფინანსების ხარჯვით, ამდენი მედიასაშუალებების აქტიური მონაწილეობით, ამდენი დისკუსიებით და დებატებით სააკაშვილს ვეძახებოდა, რომ მან თავისი ბნელი, რევანშისტული ზრახვა ხელისუფლებაში დაბრუნებისა, როგორმე სისრულეში მოიყვანოს?! თქვენ როგორ ფიქრობთ, რიგგარეშე არჩევნები, რომლის დანიშვნის არანაირი ობიექტური მიზეზები არ არსებობს, მაინც რომ დაინიშნოს, განა ეს არ იქნება 20-21 ივნისის დაწვევული სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობის დამაგვირგვინებელი ეტაპი?

აი, ამაში ვეზმარებით სააკაშვილს? დიახ, დიახ, ზუსტად ამაში ვეზმარებით სააკაშვილს და ამ საქმეში იძულების წესით ჩართუ-

ლია საქართველოს ხელისუფლება და თითქმის მთელი საერთაშორისო დემოკრატიული თანამშრომლობა — აშშ-ის კონგრესი, ევროპარლამენტი, ევროსაბჭო, ნატო, ავტორიტეტული საერთაშორისო ინსტიტუტები და ა. შ. და ა. შ.

თუნდაც მკრეხლობად ჩამეთვალოს, მაინც უნდა დავსვა ასეთი კითხვა: თქვენ, ძვირფასო მეგობრებო დასავლეთიდან, აცნობიერებთ კი, რას აკეთებთ და რა საზიფათო გაუგებრობაში ხართ ჩათრულნი? **თქვენ, კვირფასო მეგობრებო დასავლეთიდან, ნუთუ ვერ ხვდებით, რომ სახელმწიფო გადატრიალების მიზანმიმართულმა მხარდებით სააკაშვილს და მის ბანდას, როცა დასაშვებად მიიჩნევიან რიგგარეშე არჩევნებს, რომელიც, შვიტობა, დიდი საომარო დაპირისპირებით დასრულდება, რადგან ქართული სააკაშვილის, „ნაციონალიზმი“ და მისი სატელიტების ხელი-სუფლებათი დაბრუნებას.**

ასე რომ, რიგგარეშე არჩევნები კრიზისიდან გამოსავალი კი არ არის, არამედ თავად არის ახალი, გაცილებით მწვავე და ფეთქებადსაშიში კრიზისის წყარო, რომელიც, არ არის გამორიცხული, კატასტროფით დამთავრდეს ქართული სახელმწიფოსთვის.

ბევრჯერ თქმულა, მაგრამ ეს ბევრჯერ ნათქვამი, ეტყობა, მანამდე უნდა გავიმეოროთ და გავიმეოროთ, სანამ ჩვენი ამერიკელი და ევროპელი მეგობრები არ გაიგებენ: საქართველოში დღეს შექმნილი ვითარება დედამიწის ზურგზე ერთადერთ სახელმწიფოს, რუსეთს, აძლევს ხელს და ვინც ამ პროცესების განვითარებას და გადრეგებას ხელს უწყობს, ის, ნებისთი უნებლიეთ, რუსეთის ინტერესებს ემსახურება.

ცხადია, რუსეთის წისქვილზე ასხამს წყალს სააკაშვილის პროვოკაციული და ავანტურისტული ქმედებები.

ის, ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით, აშანტაჟებს ქარ-

თულ სახელმწიფოს და ქართულ სახელმწიფოსთან ერთად აშანტაჟებს დასავლეთსა და, ფაქტობრივად, ღიად იმუქრება, რომ თუ მისი პოლიტიკური ხუმტურები არ დაკმაყოფილდება, ქვეყანას ააფეთქებს.

საკაშვილი არაფრით ბანსხმავდება ტერორისტისგან, რომელიც აცხადებს, რომ თუ მისი მოთხოვნები არ შესრულდება, გომას ააფეთქებს, რასაც დიდი მსხვერპლი და ნგრევა მოჰყვება.

ამ დროს გვეუბნებიან, დიალოგს ალტერნატივა არ აქვსო.

დიალოგს მართლაც არ აქვს ალტერნატივა, მაგრამ ტერორისტთან დიალოგს ხანგრძლივი, მაგრამ უშედეგო მოლაპარაკებების შემდეგ ალტერნატივა აქვს — ეს არის კანონი და სამართალი, თუმცა, როგორც ჩანს, სააკაშვილი რაღაც განსაკუთრებული სიტუაციის მქონე ტერორისტია, რომელიც სასათბურე პირობებში ჰყავს ჩათბუნებულ-ჩახუტებული

ჩვენს ერთ-ერთ მეგობარ სახელმწიფოს, საიდანაც აპირებს მისი მოქალაქე ტერორისტი მისი მეგობარი სახელმწიფოს დისტანციურად აფეთქებას, მაგრამ პასუხს არავინ თხოვს.

ამ ტერორისტს არც სხვები თხოვენ პასუხს.

პასუხის მოთხოვნას ვინ ჩივის, მთელი ამ ოთხთვიანი მოლაპარაკებების განმავლობაში, ჩვენს დასავლეთულ მეგობრებს, რომლებიც გვარწმუნებენ, რომ გულწრფელად სურთ ჩვენი დახმარება, ერთხელაც არ უხსენებიათ მისი სახელი თუნდაც გაკვრით, თუნდაც მინიმუმით, თითქოს ის არც არსებობს.

არადა, არ არსებობს კი არა, ყველა იმ პრობლემისა და საფრთხის სათავე, რაც დღეს ჩვენს ქვეყანას ჭირს, მასშია თავმოყრილი.

სანამ ეს მთავარი „რაზბოი-ნიკი“ არ მოშორდება ქართულ პოლიტიკას, არ იქნება მშვიდობა საქართველოში.

პასტანო ხარჩილავა

ნიკანორ მელიას გარდა კიდევ რამდენი „გმირი“ ჰყავს საქართველოში?

ნიკანორ მელიას „გმირობაზე“ გადართულ საქართველოს დაავიწყდა, რომ ნიკანორის გარდა კიდევ რამდენიმე საამაყო „გმირი“ ჰყავს, რომლებიც „გმირთა“ გალერეაში იმავე ლოზუნგის წყალობით შევიდნენ, რითაც ნიკანორმა შეაბიჯა უკვდავებაში — „არ გადავიხდი და ვერ დამიჭერენ!“

თუ გავითვალისწინებთ იმ ამბავს, რომ ნიკანორი დაიჭირეს, ხოლო დანარჩენები, რომლებმაც ნიკანორამდე გაცილებით ადრე ჩაიღინეს იგივე გმირობები, მაგრამ არ დაუჭერიათ, ნიკანორზე უფრო მაგარი გმირები გამოდინან, მაგრამ უსამართლოა ეს წუთისოფელი, მათ სახელს იშვიათად თუ ახსენებენ, ნიკანორის სახელი კი ქუხს მთელ მსოფლიოში. სწორედ ამაზეა ნათქვამი: „ზოგის ბამბაც ჩხრიალებს, ზო-

გის — კაკალიც არა!“ არადა, მათი სახელით დედა-სამშობლო უნდა ამაყოლდეს და თაობიდან თაობებს უნდა გადასცემდეს მათი ვაჟკაცობის, გაუტეხლობის და სიმტკიცის ამბებს.

ასე, მაგალითად, თაობებს უნდა გადაეცეს თემურ ჭყონიას სახელი, რომელმაც ჯერ კიდევ მე-20 საუკუნის 90-იან წლებში ე. წ. თურქული კრედიტიდან ვალად აიღო 5 მილიონი დოლარი და ეს ვალი 21-ე საუკუნეშიც არ დაუბრუნებია.

თავიდან შევარდნაძე შეახსენებდა ხოლმე ყასიდად — მია ვალი რო ვიდე, ძამა, რეიზა არ აბრუნებო, ეს კიდევ, ცოტა მაცალეთ და გადავიხდი, ტოო, — პასუხობდა, მაგრამ ამ „ცოტაც მაცალეთ“ — ში მეოცე საუკუნე ქე მიილია, შევარდნაძეც დაბერდა,

დაიღალა და სახლში წავიდა და თემურამაც ატკაზი დაარტყა: რა ხუთი მილიონი, რისი ხუთი მილიონი? რა ვალი, რისი ვალი? არ ვიხდი მაგ ხუთ მილიონს და არავინ შემაწუნოთო.

არც შეუწუნებიათ, თუმცა ჩანაწერი მაინც დატოვეს მომავალი თაობების საყურადღებოდ: შეილებო, ამ კაცს მე-20 საუკუნეში აღებული სახელმწიფოს ხუთი მილიონი დოლარი მართებს და 21-ე საუკუნეში თუ ვერ გადაახდევინებთ, 22-ში მაინც გადაახდევინეთო.

ვალის არგადამხდელთა და ვერდაჭერილთა სიაში ოქროს ასოებით ჩაიწერება „გმირი“ ზაზა ოქუაშვილის სახელი.

ნიკანორის 40 000 ლარი, საერთოდ, რა მოსატანია ზაზას 51 მილიონთან, რომელიც პროცეპულმა და მორალურად და

ზნობრივად გაუტეხელმა ზაზამ კატეგორიულად არ გადაიხადა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ, მიუხედავად იმისა, რომ ვალის გადახდა 11-ჯერ (!) გადაუვადეს.

— არ გადავიხდი და ვერ დამიჭერთ! — ლონდონიდან გვიქნევდა მუშტებს გულადი და მამაცი ზაზა და თან ინგლისის მოქალაქის პასპორტს გვაჩვენებდა შორიდან. ვერც დაიჭირეს და ვერც გადაახდევინეს, თუმცა საქართველოში მძევლად დატოვებული ზაზას ცოლი და ცოლის ძმა ნაცებმა გადაიპორტირეს და თავიანთ საპარლამენტო სიაში შეიყვანეს. სამაგიეროდ, ზაზამ თამბაქოს შესანახი საწყოები „მთავარს“ დაუთმო ტელესტუდიის მოსაწყობად, საიდანაც ნიკუტა და მისი ამფსონები საქართველოს წარმატებით აბოლებენ.

ნიკუტას განსენებაზე, ბარემ, აქვე ვთქვათ, რომ არც ნიკუტა ვინმეზე ნაკლები არგადამხდელი და ვინმეზე ნაკლები გმირი.

თავის დროზე, როცა ბატონი ნიკუტა „რუსთავი-2“-ის გენერალური დირექტორი ბრძანდებოდა, მანაც მტკიცე უარი განაცხადა სახელმწიფოსთვის გადასახადების გადახდაზე, ვალმა კი სადღაც 26 მილიონამდე აარტყა.

— არ გადავიხდი და ვერც დამიჭეროთ, — ამ ისტორიული ფრაზის საავტორო უფლებას და არგადანდის გამო წამებული და ტანჯული გმირის დაფნის გვირგვინსაც სულ ტყუილად იჩემებს ნიკანორი — მას ღირსეული კონკურენტები ჰყავს, რომელთა დიდი ღვაწლის მიფუჩეება უსამართლობა იქნებოდა.

ღამით ქაჰთარია

მონათა გაართიანება, სახელად ოპოზიცია და დიდი კაცის სტუმრობა საქართველოში

დიდი კაცის, შარლ მიშელის, ჩამოსვლა ხელისუფლებამ ჩვეულებრივად გადააგორა, არც ირაკლი ღარიბაშვილი დამდგარა მუხლებზე და არც სხვა ვინმე, მიიღეს პატივისცემით და გააცილეს პატივისცემით. აი, ე.წ. ოპოზიცია კი ნამდვილად საცილადი სახანაო იყო. ერთი-ორი თვის წინ, როცა ჩვენი უცხოელი პარტნიორები მოუწოდებდნენ, არჩევნები არ გაყალბებულა, შედით პარლამენტში, საქმე აკეთეთო, მაშინ ამტკიცებდნენ, რომ არც ერთ უცხოელ პოლიტიკოსს არ აქვს უფლება, ჩვენს საშინაო საქმეებს ჩაერიოსო. მეტიც, ყველა გამოვლინდეს, ყველას კორუმპირებული უძახეს, ყველას ბიძინა ივანიშვილის მიერ მოსყიდული უწოდეს. ახლა კი... ახლა, თურმე მათი და მით უფრო ევროსაბჭოს პრეზიდენტის სიტყვა ყოფილა უზენაესი და წმიდათა წმიდა.

როგორც უკვე გითხარით... შეიკრიბნენ ორბელიანების სასახლეში, სადაც ახლა პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი ბინადრობს... შეიკრიბნენ ღრეჭვა-ღრეჭვით პირმოცივინარნი, ფარისევლები, დებეღინი, კრეტინი და თავად მონანი, სხვას რომ ეძახიან დამამცირებელი განზრახვით მონებს. აქეთ ცალკე ისხდნენ შარლ მიშელი და ირაკლი ღარიბაშვილი, აქეთ – ესენი, სრულიად უაზრონი. დაახლოებით ერთ საათში გამოცვივდნენ და დაიწყეს ტელეკამერების წინ ბოდიალი – კონსტრუქციული შეხვედრა იყო... შევთანხმდით, რომ... უახლოეს ხანში უნდა შევთანხმდეთო. დაიხ, ძალიან ნაყოფიერი შეხვედრა გავეიმართა ევროპიდან ჩამოსულმა დიდმა კაცმა, აბა რა ეგონა ბიძინა ივანიშვილსაო? – რაზე შეთანხმდითო? – ეკითხებიან ჟურნალისტები. იმაზე შევთანხმდით, რომ უახლოეს ხანში აუცილებლად რაღაცაზე შევთანხმდებით და თუ არ შევთანხმდებით, ეს იქნება “ქართული ოცნების” დასასრული... აი, რაც მთავარი, ძალიან სასიხარულო ამბავი გახლავთ, რომ... ევროპამ არ მიგვატოვა, ევროპა გამადიდებელი შუშით გვაკვირდება და იმედი აქვთ, რომ აუცილებლად შევთანხმდებითო. ვუყურებდი ტელევიზორში ამათ ხუნტრუცს და თვალწინ დამიდგა, როგორ სტუმრობდნენ ამათი გამყიდველი წინაპრები ის-

პაპანს, ან მასპინძლობდნენ ისპაპანიდან ჩამოსულ ე.წ. სტუმრებს. დარწმუნებული ვარ და ისტორიული წყაროებიც გვაძენობენ, რომ ამათი წინაპრები ღალატის გზას იყვნენ დამდგარნი თავიანთი კეთილდღეობისა გამო. მიდიოდნენ, მიპქონდათ საჩუქრები, რათა მიეღოთ ჩინ-მეღლები, წოდებები და ათასნაირი უღარუნ-უღურუნები. ჩამოდოდნენ, ხვდებოდნენ მუხლებმოდრეკილნი, რათა მიეღოთ წყალობა, ოქროს უზალთუნები და ისევ უღარუნ-უღურუნები. ისინიც სწყალობდნენ – ხან სპარსნი, ხან ოსმალები, ხან არაბნი, ხან სელჩუკნი, ხან მონღოლები და რაც

მთავარია, რუსნი. როო... რუსთა წყალობა ვნახეთ, საკუთარი თვალთა ვნახეთ და კიდევაც ვხედავთ, ეს პროცესი ჯერაც არ დამთავრებულა. აი, ისინი, ევროპელ სტუმრებს რომ ეგებან ფეხქვეშ და პირში უცინიან, რუსების დაეკლებებს ასრულებენ, რუსების მონები არიან. ახლა არ მკითხოთ, ეს როგორ, თუ ევროპელებს ფეხებში უგორდებიან და მუხლებს უკოცნიან, რუსეთის მონები რანაირადლა არიანო? ეს ყველაფერი მხოლოდ მოჩვენებითია, ფარისევლობაა, რეალობა კი სხვანაირია. თუნდაც ერთი მაგალითი ავიღოთ: 2008 წლის აგვისტოში ჩვენი ბიჭები მტერს უზაროდ შეაწყვიტეს? დიახ, შეაწყვიტეს! 200-მდე სოფელი რუსებს გადაულოცეს? გადაულოცეს! კოდორის ხეობა, რომელსაც სამი თვით ადრე ზემო აფხაზეთი უწოდეს, გასროლის გარეშე დათმეს? დათმეს! 2008 წლის 9 აგვისტოს “ნაცებმა” უამრავი ქონება თითო ლარად გადაიფორმეს? გადაიფორმეს! 70-ზე მეტი სტრატეგიული ობიექტი რუსებს გადა-

უფორმეს? გადაუფორმეს! ომის შემდეგ უნიჭო ფილში 40 მილიონი დოლარი დახარჯეს? დახარჯეს! რომელი ერთი ჩამოვთვალო, სულ რუსულ საქმეებს აკეთებენ, სულ ღალატის გზას ადგანან და ამიხსენით, პროდასავლელები საიდან გამოდიან? ყველაფერს თავი დავანებოთ, შეხედეთ მათ ფიზიონომიას, ქცევას, სიტყვა-პასუხს, მანერებს, განათლებას, რა ეტყობათ ევროპელობისა, ან ამერიკანელობისა, ან კიდევ რამე ცივილიზაციისა? ველურები არიან, ველურად გაზრდილები, ტყვიანად გამოცვივნილები. ზშირად მგონია, ესენი ტყვიანად გამოყარეს, იქაც ძალიან ცუდად იქცეოდნენ!

მეც ვარ, რააა! ტყვიანად გამოყარეს-მეთქი... ტყვიანად კი არა, ესენი გამოქვაბულის ბინადრები არიან დღემდე. მერე რა, რომ “მანქნები” დადიან და ფეშენებელურ სახლებშიც ცხოვრობენ, მაინც გამოქვაბულის აზროვნება აქვთ. შეიძლება კომფორტში ცხოვრობდე, კარგს სვამდე, კარგს ჭამდე, მოდურად იცვამდე, მაგრამ მაინც ქაჯივით გამოიყურებოდე. არა, გამოიყურებოდე კი არა, შეიძლება ქაჯი იყო. დიახ, ჩვენ ზუსტად ასეთ ქაჯებთან გვაქვს საქმე. მათი წი-

ადრე პარლამენტის შენობას ცოცხალ ჯაჭვად შემოვერტყით და ვიხვეწებოდით, არ ისროლოთო. მემამყება, იმ ჯაჭვში ერთი რგოლი ვიყავი. მაინც ისროლეს. ქაშუეთიდან ისროლეს, ეკლესიიდან, სალოცავი ადგილიდან. დაამხეს და ამტუტეს ირგვლივ ყოველივე. შემდეგ გაქანდნენ მოსკოვში და ჩამოიყვანეს თავიანთი ბაბუ, სინამდვილეში კი თეთრი მელა.

ერთადერთი გამონათება ამ ქვეყანას ჰქონდა დავით აღმაშენებლის პერიოდში. ეგეც ვიცით, რატომ. მოლაღატეები სარზე რომ გასვდა, იმიტომ. ახლა სხვა დროა, დემოკრატიაა, ლუპებით გვაკვირდებიან, ახლა სარზე ვერ გასვამ... თუმცა, არსებობს მეთოდები კანონისა და სამართლიანობის აღსადგენად. ეს აუცილებელიც კია. აგერ, მოვიდა ირაკლი ღარიბაშვილი და თქვა, კანონი უნდა აღსრულდესო. მანამდე ვინმე ნიკანორ მელია სახელმწიფოს ეჯღანავებოდა, არც გადავიხდი, ვერც დამიჭერო. დაიჭირეს, ერთი უბადრუკი მოპოლიტიკოსო ელემენტი დაიჭირეს, კომფორტულ ზონაში შეაგდეს. მეორე დღესვე დაიწყეს მისი წერილების კითხვა პირდაპირ ეთერებში ჩაჯვრი გვარამიამ და ნოდარა მელაძემ პერფორმან-

ამათი, მაგრამ ამ კეთილგემოტ... ნულეს ნერვები, დრო და ენერჯია ზომ მიიქვით? ჰოდა, ეს ნერვები, დრო და ენერჯია მენანება.

ახლა მეუბნებიან, ირაკლი ღარიბაშვილი 16 მარტს ბრიუსელში უნდა ჩავიდეს და ოპოზიციასთან მოლაპარაკების შედეგები უნდა ჩაიტანოსო. თუ ვერ ჩაიტანს, მორჩა, ეს ხელისუფლება გადაყენებულიაო. ნორმალურ ადამიანს ამაზე უნდა ეცინებოდეს, მაგრამ საზოგადოების ნაწილი ჩვენში არ არის ნორმალური. ოდესღაც წიგნიერი საზოგადოება ასე თუ დევრადირდებოდა და ზროვნების უნარს დაჰკარგავდა, ნამდვილად არ მეგონა.

სწორი თქვა ირაკლი ღარიბაშვილმა, ცხელ თავებთან მოლაპარაკება კი არა, დალაპარაკებაც არ შეიძლებაო. ვისაც საქართველოში რევოლუცია უნდა, მასთან დალაპარაკება გამორიცხულია, ევროპიდან კი არა, მარსიდან რომ ჩამოვიდნენ ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორები, არანაირი შედეგი არ დაიდება – ქართველების 99 პროცენტს კიდევ ფეხებზე გვკიდა, ესენი პარლამენტში შევლენ თუ არა. ისე, წესით, ბრიუსელში ჩასულმა ღარიბაშვილმა იმათ, იმ ჩვენს სტრატეგიულ პარტნიორებს უნდა მოახსენოს, რომ საქართველოში ე.წ. ოპოზიცია არის იქ, სადაც უნდა იყოს – ქუჩაში, ანუ ტლაპოში.

ვერეა, ერო და ბერო, მე იმაზე კი არ ვენერვიულობ, საზღვარგარეთიდან დიდი კაცები რომ ჩამოდან და ჭკუაზე გვარიგებენ, ამაზე უკვე მოგახსენეთ – ეს დიდწილად მოლაღატეთა სურვილით ხდება. შეიძლება ძალიან ბევრს არც კი უნდა, რომ ჭკუაზე დაგვარიგოს, მაგრამ იქით ვეხვეწებით და ისინიც გვარიგებენ.

შარლ მიშელმა წასვლისას თქვა, საქართველოში თვალები ამეხილაო. ე.წ. ოპოზიციონერებმა ეს თავიანთებურად მოთარგმნეს, ნახეთ, კაცმა დაინახა, რომ ამ ქვეყანაში დემოკრატია საფრთხეშიაო. ხელისუფლებამ თქვა, კაცმა დაინახა, ვისთან აქვს საქმე, ჯერ ტრაპზე ფეხი არ ჰქონდა შედგმული, პარლამენტში მოცვივდნენ და პიკეტირება მოინდომესო. სიმართლე თქვა ხელისუფლებამ, ამათთან დაპარაკი არ შეიძლება, ამათ უნდა ირბინონ და მუდამ იკოტრიალონ ტლაპოში. როცა ხელისუფლებამ იყვნენ, მაშინაც ტლაპოში კოტრიალობდნენ, ამიტომაც ჩაიდინეს ამდენი დანაშაული.

ერთხელ ჩამოვიდა ი დიდი კაცი საქართველოში და უცებ აეხილა თვალები. ესენი აქ ცხოვრობენ, აქ “მოღვაწეობენ” და თვალები კი არ აეხილათ, ყურთაც დააკლდათ სმენადა. ესეც ჩვენი ბედია, როგორმე უნდა გადავაგოროთ და გავიდეთ სამშვიდობოს.

ისე, დიდი კაცის სტუმრობა, ნუ გგონიათ ხუმრობა!

გელა ზამელავაშვილი
555 48 48 61

იგაბეგა ნოდარ მელაქის და მაკა ჩიხლაძის მკვლელობა!

სკანდალური ინფორმაცია - არსებობს ბოლო დღეებში გაკეთებული ფარული ვიდეოჩანაწერი, სადაც სააკაშვილი ამბობს, რომ ამჟამად მჭრნალისტების მსხვერპლთაგანია - იგაბეგა ნოდარ მელაქის და მაკა ჩიხლაძის მკვლელობა. ახლა აზუსტებენ მკვლელობის შემსრულებელთა კანდიდატურებს

ლევან მაქალაქაძე: დაინტერესებულმა პირებმა იციან, რომ უკვე 18 წელიწადია პოლიტიკურ დევნილობაში ვიმყოფები.

2004 წელს უკრაინაში ჩამოვყავალიყვარული და გეგმარების ცენტრი, რომელიც კონსულტაციას უწევს მაღალი თანამდებობის პირებს, სახელმწიფოთა ხელმძღვანელებს სხვადასხვა ქვეყნებში.

ჩვენ გვაქვს სერიოზული ინფორმაციული წვდომა და კონტაქტები და ის, რაც მე ვნახე და მოვისმინე, გაოგნებული ვარ და გადავწყვიტე საზოგადოებას გავაგებინო, რაც ხდება.

საუბარია იმ პროვოკაციაზე, რასაც სააკაშვილი გეგმავს — ის კონკრეტულად, ადვილიდან საუბრისას ლაპარაკობს, რომ სიტუაციიდან გამომდინარე, რაც ქვეყნში არის შექმნილი, აქვს დაგეგმილი, განახორციელოს კონ-

ას, ოპოზიციის სხვადასხვა წარმომადგენელს, რომლებიც, მათი თქმით, ვერაფერს ვერ ახერხებენ და რევოლუციას ვერ აწყობენ იმ ჩანაწერების საფუძველზე და ვერ ახერხებენ გადააყენონ ახლადდანიშნული პრემიერი დარბაზი. საყვედურს გამოხატავენ: არაფრის თავი არ აქვთ მაგათო.

საკაშვილი კონკრეტულ ინსტრუქციებს და დავალებებს იძლევა. ამ ჩანაწერების საფუძველზე, ის არის კონკრეტულად მკვლელობის შემსრულებლის ძიებაში.

დღემდე სახელმწიფო სტრუქტურებში მუშაობენ მისი ზონდერები, მეტიც, ისინი დაწინაურებულებიც არიან, როგორც ვიცო, ზოლო სააკაშვილი, ამ ეტაპზე, ფინანსების მინისტრის პირებს, რომ რეცოლუციური სცენარი განახორციელოს.

მისი მთავარი ამოცანაა, იმდენად დაძაბოს სიტუაცია, რომ ამ მკვლელობების ფონზე უკვე შეუქცევადი გახდეს საქართველოში სიტუაციის არევა და იმ სისტემის დანგრევა, რომელიც დღეს საქართველოში არსებობს.

ყველაზე მძიმე, ვინც არის მს ადამიანი და კალიან მენელია ყველაფრის მოსმენა, რასაც მს არანორმალური პაცი ამბობს: ახლა არის სწორედ ის ვითარება, როცა შიშობა რამდენიმე მოვალეობა და მას უნდა შემოვიღოთ კონკრეტული ადამიანები. უნდა დანიშნოს

რეზანე, უნდა აღვნიშნოთ, რომ ქვეყანაში ნამდვილად არის პოლიტიკური კრიზისი. ხელისუფლებას აქვს დაშვებული სერიოზული შეცდომები — ოპოზიციასთან შეუთანხმებლობა, ბევრ საკითხში ვერ იქნა მიღწეული კონსენსუსი, მედიას დაკავება, ამის ფონზე პრემიერი-მინისტრის გადადგომა, პოლიტიკური საფუძვლების გათხოვილობის დაძაბულობის გამოწვევა. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, სააკაშვილი ჩანაწერში ამბობს, რომ სწორედ ახლა არის ის ვითარება, ამ მკვლელობით ჩვენ დავხალისებთ იგაბეგა ნოდარ მელაქის მკვლელობას.

მოგვწონს თუ არა მთავრობა, ამაზე საუბარი არ მაქვს. მე ვლაპარაკობ იმაზე, რომ არის საშიშროება, სახელმწიფო სისტემა დაიშალოს, ანუ მოხდეს ისეთი არეულობა, რომელიც იქნება შეუქცევადი.

ვის უნდა ამის გაკეთება, რატომ, რამდენად არიან რეალური საფრთხის ქვეშ ეს შურნალისტები?

დიახ, ეს არის რეალური პრობლემა და ხელისუფლებამ ყველაფერი უნდა გააკეთოს, რომ დაიცვას ეს შურნალისტები, ასევე უნდა დაიცვას ოპოზიცია, რომლის მიმართაც, არ არის გამოცხადებული, მსგავსი ღონისძიებები ჰქონდეს სააკაშვილს დაგეგმილი.

საკაშვილი ამოცანაა, რომ ეს ვითარება და დაძაბულობა, რომელიც არის შექმნილი, კერძოდ, არ

მზად ვარ, ვითანამშრომლო შინაგარეშის სტრატეგიისთვის სახელმწიფო ინტერესების ჩარჩოებში. მზად ვარ, სრული ინფორმაცია მივაწოდო მათ, თუმცა, იმ წყაროსგან, რომელმაც მოგაწოდა ეს ინფორმაცია და მისი სანდოობაც გადამოწმებული მაქვს, ვერ თანხმობა არ მიმიღია, რომ ჩანაწერები

ქვეყნის ინტერესებით და ვიმოქმედო ჩვენი ქვეყნის ინტერესების შესაბამისად.

საკაშვილი შარვლიდან ამოხტება თუ ათას რაიმე სისულელეს ჩაიდენს ან იტყვის, მე მზად ვარ, ნებისმიერ „მოედანზე“ პირდაპირ ეთერში დავჯდები და დაგანახოთ მისი სისხლიანი სახე.

მე მივიღებ ამ ჩანაწერების გასაჯაროებაზე თანხმობას, გამოვამზებურებ ამ ინფორმაციას და ყველა ყველაფერს დაინახავს.

რამდენიც უნდა იხტუნოს სააკაშვილმა, მე მზად ვარ, ნებისმიერ ეთერში, ოღონდ პირდაპირ ეთერში, მისი თანდასწრებით დაუშვებოცო მას ყველაფერი.

ეს არის სერიოზული საფრთხე და სახელმწიფომ დროულად უნდა მიიღოს ზომები და არ დაეუშვათ, ისედაც გაუბედურებულ ქვეყანაში დესტაბილიზატორების ბოგინი იმისთვის, რომ თანამდებობები მიიღონ ან რაღაც ამბიციები დაიკმაყოფილონ.

ჩვენ უნდა მივეჩვიოთ იმას, რომ პოზიცია და ოპოზიცია შეთანხმდნენ გარკვეულ პრინციპებზე, სახელმწიფოს გადარჩენის პრინციპებზე, მე არავის ვმოძღვრავ, მაგრამ, რაც მოვისმინე, იმდენად მნიშვნელოვანი ინფორმაციაა, რომ შეიძლება ადამიანი გააყვდეს — როგორ შეიძლება ასეთ რამეს ვინმე გეგმავდესო.

დღეს ამის დაშვება, წარმოუდგენელია. ახლა, როცა შანსი გვაქვს, რომ ევროპასთან და დასავლეთთან გადრამავდეს ინტეგრაციული პროცესები, თუ სააკაშვილის გეგმა განხორციელდება, ყველაფერი ჩამოიშლება.

გთხოვთ ყველას: ცივი გონებით მოვეკიდოთ ამ საკითხს და ვიმოქმედოთ!

ლევან მაქალაქაძე: ინფორმაცია, რომელიც მე გაეჩინა, არის კალიან მენელია სახიფათო ჩვენი ქვეყნისთვის ავიტოვებ გადაწყვიტე, ის საჯაროდ გამოვიტანა

კრეტული შურნალისტების ერთგვარი მსხვერპლთაგანია — იგეგმება ნოდარ მელაქის და მაკა ჩიხლაძის მკვლელობა.

ჩანაწერში საუბარია, რომ უნდა განხორციელდეს გიორგი სანაიას მკვლელობის მსგავსი სცენარი, რათა გამოიწვიონ რევოლუციური პროცესები, რომ ჩამოშალონ ქვეყანა. უკანასკნელი სიტყვებით იხსენიებენ ოპოზიცი-

შურნალისტები, რომ აირიოს მკვლელობის სიტუაცია.

ამ ყველაფერს იმ ფორმატით ამბობს, რომ ძალიან ძნელი მოსასმენია ეს.

მე მინდა გითხრათ, რომ ეს კაცი ჯერ ნამკურნალევი ნამდვილად არ არის და თავისი მიზნების მისაღწევად ყველაფერზე წამსვლელი.

როცა ვსაუბრობთ ამ ვითარებაზე, უნდა აღვნიშნოთ, რომ ქვეყანაში ნამდვილად არის პოლიტიკური კრიზისი. ხელისუფლებას აქვს დაშვებული სერიოზული შეცდომები — ოპოზიციასთან შეუთანხმებლობა, ბევრ საკითხში ვერ იქნა მიღწეული კონსენსუსი, მედიას დაკავება, ამის ფონზე პრემიერი-მინისტრის გადადგომა, პოლიტიკური საფუძვლების გათხოვილობის დაძაბულობის გამოწვევა. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, სააკაშვილი ჩანაწერში ამბობს, რომ სწორედ ახლა არის ის ვითარება, ამ მკვლელობით ჩვენ დავხალისებთ იგაბეგა ნოდარ მელაქის მკვლელობას.

შემოუტანიათ ვაქცინა, ეკონომიკური და სოციალური პრობლემები, პოლიტიკური არასტაბილურობა, ამას დაუმატოს შურნალისტების ლიკვიდაცია და ეს იქნება ის ამდღერეული წყალი, სადაც მას შეეძლება თავისი მიზნები განახორციელოს და ჩამოშალოს არსებული სახელმწიფოებრივი სისტემა. აი, ეს არის ყველაზე დიდი საფრთხე. **მე პირდაპირ ვაცხადებ:**

დავლო ლიან. მე მათთან მოლაპარაკებების რეჟიმში ვარ და დარწმუნებული ვარ, თანხმობას მივაღწევ.

რაც შეეხება დამოკიდებულებებს. მე ყველას მინდა გთხოვოთ, ნუ დაიწყებთ ანგარიშსწორებებს იმის თუ ამის მხარდამჭერებისთან. ჩვენ უნდა ვიყოთ ჩვენი სახელმწიფოს, ჩვენი ქვეყნის მხარდამჭერები. ჩვენ უნდა ვიაროვნოთ ჩვენი

ქვეყანას გოგიაშვილი და უზნაძე ჰყავდნენ და სხვაგან დაიძვდნენ ეროვნული განათლების კონსერვაციას, ეს უკვე დანაშაულია!

„საერთო გაზეთის“
სტუმარია
ამიტანდლილ არაბული:

— ბატონო ავთო, სასკოლო განათლება ქვეყნის უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია. სკოლა უნდა ქმნიდეს საფუძველს, რათა ადამიანებმა ის უნარები შეიძინონ, რაც მათ საკუთარი თავის სრულფასოვან რეალიზებაში დაეხმარება. დღეს რა ვითარებაა სკოლებში განათლების ხარისხის მხრივ?

— მოდით, საუბარი უმთავრესი საკითხიდან დაიწყოთ — ეს განხილავთ შედეგები. სკოლა, პირველ რიგში, ბავშვისთვის არსებობს და მან იქ უნდა ისწავლოს, ცოდნა შეიძინოს. სამწუხაროდ, დღეს ასე არ ხდება და, შედეგების თვალსაზრისით, რბილად რომ ვთქვათ, არასახარბიელო მდგომარეობაა. ნებისმიერი ღონისძიება თუ სერიოზული რეორგანიზაცია, რაც განათლების სისტემაში განხორ-

ციანზე აღარაფერს ვამბობ: ზოგ შემთხვევაში აუცილებელი გახდა შეფასებითი ბარიერი 9 ქულამდე დაეწიათ — მინიმუმის მინიმუმამდე. შეიქმნა შემდეგი ვითარება — სკოლა დაკისრებულ ამოცანას ვერ აკმაყოფილებს. შედეგების თვალსაზრისით კიდევ ერთ ასპექტზე გავამახვილებ ყურადღებას: — ყოფილა სისტემური მცდელობა, განვითარების ასაკობრივი დონე შემოწმებულიყო. მაგალითად, 2010 წელს დაწესებითი სწავლების საფეხურზე გეგმიურად მოწმდებოდა მოსწრება მათემატიკაში, უცხო ენასა და ქართულში, რამაც შემდეგი რამ აჩვენა: დაწესებით საფეხურზე ჩვენი ბავშვები საშუალო ევროპულ მოთხოვნებს არსებითად აკმაყოფილებენ, საკმარისად ძველენ პროგრამას, ანუ კარგი შედეგებია. შემდეგ, საბაზო საფეხურზე — მეექვსე კლასიდან, როცა საგნობრივი სწავლება იწყება, თანდათანობით მდგომარეობა

მიეცა გარკვეულ ცვლილებებს, რაც სათანადოდ გააზრებული არ იყო და ვერც იქნებოდა. 90-იან წლებში ძალიან ბევრი ე.წ. პროფილური სკოლა გაჩნდა. ეს პოზიტიური ცდა იყო. შწავლის დიფერენცირებაზე დღესაც საუბრობენ, ოღონდ ეს სათანადო რესურსებს მოითხოვს — მატერიალურსაც და პროფესიულსაც. მაშინ ამან, ცხადია, შედეგი ვერ გამოიღო სრულიად შეუფერებელი პირობების გამო, კერძოდ, არ არსებობდა სათანადო ბაზები. პროფილური სწავლება ხომ, ძირითადად, ახლად გაჩენილ კერძო სკოლებში მიმდინარეობდა. აქვე თვალსაჩინოა კადრების პრობლემაც, რადგან ამგვარ სწავლებას მაღალი კვალიფიკაციის პედაგოგიური პერსონალი სჭირდება.

ამდენად, პროფილური სწავლება შედეგიანი არ აღმოჩნდა, თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ იგი ცუდი იყო. ნამდვილი რეფორმების პოლიტიკა, გარდაქმნათა სისტემური გეგმა 90-იანი წლების ბოლოს ალექსანდრე კარტოზიას მინისტრობის პერიოდში დაიხატა. მაშინ საქართველოს მთავრობამ განათლების რეფორმისთვის ევროპიდან პირველი ინვესტიცია — მგონი, 60 მილიონის დაპირება მიიღო. კარტოზიამ იმ რეფორმის განხორციელება დაიწყო, რის პოზიტიურ შედეგებსაც ახლა უნდა ვიმკიდეთ. მან მაღალი დონის სპეციალისტები, განათლების

ღონისძიებები უსწრაფესად განხორციელებინა. თუ გავიხსენებთ, მაშინდელი ხელისუფლების ერთ-ერთმა ხელმძღვანელმა პირმა ფურნალისტის კითხვას: ნაჩქარევი, სპეციალისტების ჩაურთავად განხორციელებული პროცესი ხომ შეიძლება მართებული არ იყოსო, ასე უპასუხა: სამაგიეროდ, შეიძლება ეფექტური იყოსო! ეფექტური ყოველთვის, სასარგებლოს არ ნიშნავს, ხომ? ჰოდა, ლომიას მოსვლისთანავე სასწრაფოდ დაინიშნა ეს „ეფექტური“ ეროვნული გამოცდები. ე.წ. ეროვნული გამოცდები ჩაფიქრებული იყო, როგორც ახალი და ერთ-ერთი წარმართველი რგოლი რეფორმირებული სისტემის ფარგლებში, მაგრამ ამ ფუნქციის სათანადოდ გაუზრებლობის გამო ეს რგოლი საერთო სისტემიდან ამოვარდა, მეტიც, არსებითად სკოლას დაუპირისპირდა.

საბჭოური განათლების მთავარი პრობლემა ექსტენციური სწავლება იყო, რაც იმ იდეოლოგიზებულ ეპოქას ახასიათებდა. ეს სისტემა თანამედროვე მოთხოვნებს არ მიესადაგება, რადგან ექსტენციური სწავლების შედეგები, ცოდნის დაგროვების მხრივ, საკმაოდ შედეგიანი იყო, მაგრამ პრაქტიკული თვალსაზრისით, ცოდნის გამოყენების კუთხით ნაკლოვანი გახლდათ. აი, ეს მიდგომა უნდა შეცვლილიყო ინტენსიური, გაღრმავებული სწავლებით. სწავლების ახალ მოდელს საათობრივი ბადის შემცირება მოსდევს. ყველა საგანს აკლდება სასკოლო საათები, რაც უნდა ანაზღაურდეს სწორედ სწავლების თვისობრიობის გაზრდით. სინამდვილეში რა მივიღეთ? — მოხდა საგნების ინტეგრირება, რამაც განსაკუთრებით უარყოფითი როლი ითამაშა.

ცივდება, შედეგების მიხედვით შეფასებას მოითხოვს. დიახ, სწორედ შედეგებია შემფასებელი ამ სფეროში გატარებული რეფორმისა თუ ანტირეფორმისა. ჩვენი ეროვნული თვისებაა, წარუმატებლობაც კი არაჩვეულებრივად წარმოვინიშნოთ. ზოგადად, თეატრალური ხალხი ვართ — ნახევრადგაკეთებული საქმის პრეზენტაციას ბრწყინვალედ ვახერხებთ. ყველას გვახსოვს ილია ჭავჭავაძის მიერ თათქარიძეობის პრობლემის აკაკი ბაქრაძისეული ფორმულირება — ცრუ აქტიურობა, ცრუ საქმიანობა. ეს არაჩვეულებრივი დიაგნოზია იმ ეროვნული თვისებისა, რაც ჩვენ გვჭირს. აქ მთავარი სიზარმაცე, უყვართობა, მიზნების განუხორციელებლობა როდია, არამედ ცრუ საქმიანობა, ცრუ აქტიურობაა, რასაც მთავარი გმირები სჩადიან და რაც საბოლოო შედეგს არ იძლევა. უნაყოფობა — აი, რისი შესაფერისია ჩვენი რეალობა. ჩვენ მიერ განხორციელებული რეფორმები თითქოს ყოველთვის და ყოველმხრივ „ევროპულად“ მიმდინარეობს. პიარის მიხედვით, ევროპაში მოწინავენი ვართ, მაგრამ რეალური შედეგები საწინააღმდეგოს მეტყველებს. მრავალწლიანი მცდელობის მიუხედავად, აღმოჩნდა, რომ უწიგნურობა საყოველთაო პრობლემა გახდა, შემცირდა სკოლებში მოსწავლეების რეალური დასწრება, მინიმუმამდე შემცირდა სასკოლო აქტივობა. ეროვნული გამოცდების შეფასებით ფუნქ-

უარესდება. ბოლო საფეხურზე კი მოსწავლის კავშირი სასკოლო პროგრამებთან მხოლოდ ფორმალური ხასიათისაა. ეს პირდაპირი ნიშანია იმისა, რომ ჩვენი სკოლა ვერ მუშაობს, ვერ აკმაყოფილებს იმ მოთხოვნებს, რაც თანამედროვე მოზარდების განათლებას სჭირდება.

— 90-იანი წლების მერე საბჭოთა სწავლებიდან ახალ ეტაპზე გადავიწვით. რა მისცა სკოლას იმ გაუთავებელმა რეფორმებმა, რაც ლომიას პერიოდიდან დღემდე გრძელდება?

— დიახ, 90-იანი წლების მერე არსებითი ცვლილებები დაიწყო. წარმოვიდგინეთ ერთგვარი რეტროსპექტივა. დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდგომ, ბუნებრივია, საბჭოური სწავლების სისტემა ვეღარ შეასრულებდა იმ როლს, რაც ეროვნულ განათლებას ეკისრება, და ბუნებრივად, შინაგანი მოთხოვნით დასაბამი

სპეციალისტები და მეცნიერები შეკრიბა და სპეციალური ჯგუფები დააკომპლექტა; მიმდინარეობდა კურიკულუმების, პროგრამების, სწავლების თითოეული საფეხურის დამუშავება. ეროვნული გამოცდები ამ სისტემური რეფორმის მნიშვნელოვანი რგოლი გახლდათ. ამ გეგმის განხორციელება თანამედროვერულად და საფუძვლიანად დაიწყო. უკვე ამოქმედდა დაწესებითი კლასების პროგრამები და შეიქმნა პირველი ალტერნატიული სახელმძღვანელოები. ზოგი ღონისძიება ეტაპობრივ, სერიოზული აწონ-დაწონის გზით უნდა დახერხდებოდა. როცა 2003 წელს ახალი, რეკოლუციური ხელისუფლება მოვიდა, კარტოზიას გეგმით, რეფორმის პირველ შედეგებს — ეროვნული გამოცდების ძალაში შესვლას კიდევ ორი წელი სჭირდებოდა. აი, ამ ეტაპზე მოვიდა ახალი ხელისუფლება და გადაწყვიტა „ეფექტური“

სახელმძღვანელო რომ აიღოთ, ნახავთ: მთელი მსოფლიო ისტორია მოთხოვნილებად არის მოცემული შემერებიდან დაწესებული პოსტ-საბჭოური დროით დამთავრებული. ასე ყველაფერს ერთად რომ მოაქცევ, თანაც გეოგრაფიასთან ერთად, ასეთი ინტეგრირება მოსწავლეს მხოლოდ დაზარალებს. ამგვარი პრაქტიკით გაღრმავებული სწავლების ნაცვლად მივიღეთ ახალი ტიპის ექსტენციური სწავლება, როდესაც ნაკლებ დროში ვცდილობთ ბავშვს საკმაოდ დიდი მასალა ავითვისებინოთ, რაც განათლების ხარისხს ამცირებს. შედეგად რა მივიღეთ? — მოსწავლეს რომელიც ჭარბი მასალისგან უნდა გათავისუფლებულიყო და გაღრმავებულად ესწავლა, სინამდვილეში საგნობრივი კონგლომერაციით სრულიად დააკარგვინეს შემეცნების წადილი. უპირველესად კი მასწავლებლები აღმოჩნდნენ ამ პრობლემის წინაშე.

აქვე, ერთ არსებით პრობლემასაც გავამახვილებ ყურადღებას: სწავლება საფეხურებზე ხომ დაიწყო — დაწესებითი ოთხ-კლასიანი იყო და ექვსიანი გახდა. შემდეგ, მოდის საბაზო სწავლება — მე-7, მე-8 და მე-9 კლასები; შემდეგ, საშუალო, არასავალდებულო — მე-10, მე-11, მე-12 კლასები. ეს სისტემა დღემდე ვერ მუშაობს გამართულად. ჯერ ერთი იმიტომ, რომ დაწესებითი, ფაქტობრივად, ისევე ოთხ-კლასიანია, მერე, ასე თუ ისე, საგნობრივი სწავლება შემოდის. შემდგომ, საბაზო სწავლება სამწლიანია, რაც მნიშვნელოვანი საფეხურია; ახლანდელი სისტემის მიხედვით, ეს საფეხური ასრულებს სავალდებულო სწავლებას. მოსწავლემ პირველი სიმწიფის ატესტატი ცხრა კლასის დამთავრების შემდეგ უნდა აიღოს. არის

კი ეს ასე? — თქვენ თვითონ განსაჯეთ. შემდეგი საფეხური საკვლევებელი აღარ არის. ახალი მე-12 კლასი დღემდე თითქმის სრულიად შედუმებული რგოლად დარჩა. საზოგადოდ, სწავლების საშუალო საფეხური არსებითად სკოლას აღარ ეკუთვნის. ბავშვების უმეტესობა სკოლაში ფაქტობრივად კი დადის, მაგრამ „დასწრებისათვის“ და არა განათლების მისაღებად; შედეგად რეპეტიტორების კიდევ უფრო გაზრდილი ინსტიტუტი მივიღეთ.

არადა, ლომია ამ რეფორმის ერთ-ერთ მთავარ მოტივად იმას ასახელებდა, რომ რეპეტიტორების ჯიბეებში „მილიონები ილექებაო“! მშრალი სტატისტიკით მაშინ ბევრად ნაკლები ბავშვი ემზადებოდა რეპეტიტორთან. რაც მთავარია, მისაღები გამოცდების მკაცრი მოთხოვნების გათვალისწინებით რეპეტიტორი უთუოდ მაღალი კატეგორიის სპეციალისტი იყო. აბიტურიენტი უმაღლესში შესვლისას სტუდენტის დონეზე აკმაყოფილებდა. ახლა, როგორია სარეპეტიტორო სკოლა? — ისეთივე, როგორცაა ეროვნული გამოცდების მოთხოვნები და ის ურთიერთობები, რომელიც მასწავლებელსა და მოსწავლეს შორის თანამედროვე ქართულ სკოლაში ჩამოყალიბდა. ერთი სიტყვით, გეგმამ, რომელიც სარეპეტიტორო ინსტიტუტის გამორიცხვას მოითხოვდა, სრული კრაზი განიცადა.

შემდეგი საკითხი, რამაც სწავლება ფიქციად აქცია, სისტემიდან შეფასების კომპონენტის არსებითად გამორიცხვაა. განათლების ახალი კონცეფცია შეფასების არა გამორიცხვას, არამედ უფრო დახვეწილი სისტემის დაწესებას მოითხოვდა. ბავშვი დისკრიმინაციას არ უნდა განიცადებდეს, მაგრამ იგი ბუნებრივად უნდა იყოს ჩართული შეჯიბრებითობის ატმოსფეროში. პროგრესი გულისხმობდა იმას, რომ, მასწავლებლის შეფასებასთან ერთად, მოსწავლეები სწავლობდნენ ურთიერთშეფასებას, თვითშეფასებას და თვით პროგრესის შეფასებასაც. ვთქვათ, თუ სუსტი მოსწავლე თავს გამოიჩინდა რომელიმე გაკვეთილზე, ამ პროგრესის შეფასება ცალკე ხდებოდა, რათა ბავშვი წახალისებულიყო. ბუნებრივია, იგულისხმებოდა, რომ ეს ყოველივე საგამოცდო უნდა დასრულებულიყო. როცა სკოლიდან გამოცდას და შეფასების მომენტს საერთოდ ამოიღებ, შეუძლებელია შედეგს მიაღწიო. თუ ბავშვებში შეჯიბრებითობა არ არის და იგი იმის უკუგებას არ იღებს, რასაც აკეთებს, ბუნებრივია, ეს შედეგს ვერ მოგვცემს. ამან განაპირობა ის, რომ ბავშვებმა, რომლებიც წარმატებისკენ მიიღებოდნენ, ინტერესი დაკარგეს და კერძო მომზადებაზე გადავიდნენ, სასკოლო სწავლება არ აკმაყოფილებს. ბავშვები კი, რომლებიც ჩრდილში ყოფნას ამჯობინებენ, თავს არხეინად გრძნობენ, დამაკმაყოფილებელს ხომ ისედაც მიიღებენ. აი, ეს ვითარებაა დღეს სკოლაში.

— ბატონო ავთო, დისტანციურ სწავლებაზე რას იტყვით?
— დისტანციურ სწავლებას მართლაც საოცრად მოეგონება. მგონი, არცერთ ქვეყანაში ისე წარმატებით არ შეგუებებიან ონლაინ-სწავლებას — ბავშვებიც

და მასწავლებლებიც, როგორც ჩვენთან. რატომ მოხდა ასე? — ალბათ იმიტომ, რომ, ფაქტობრივად, ბავშვების დიდი რაოდენობისა და საგნების მიმართ მათი დაუინტერესებლობის გამო, მასწავლებლისთვის კლასში გაკვეთილის ჩატარება უმართავი პროცესია. ახლა, ონლაინ-სწავლებისას ის ბავშვები აქტიურობენ, ვინც სწავლით დაინტერესებულია, დანარჩენი ნაწილი ფორმალურად ფიქსირდება. მასწავლებელი თავს ძალიან კომფორტულად გრძნობს. ბავშვებიც ამ პროცესს არაჩვეულებრივად მოეგონენ. ბევრით ბავშვს ურჩევნია მასწავლებელთან ინდივიდუალურ კავშირში იყოს, ზარმაცი ბავშვები ჩართვენ კომპიუტერს თუ მობილურს, მიესალმებიან მასწავლებელს, მერე

გათიშავენ და საწოლში ნებივრობენ. ახლა, როცა არჩევანის შესაძლებლობა მიეცათ, აქტიური მოსწავლეების ნაწილმა სკოლაში დაბრუნება აღარ ისურვა. ესეც ჩვენი სკოლის კრაზის კიდევ ერთი გამოხატულებაა.

— რას ენიჭებოდა მთავარი როლი სწავლების ახალ სისტემაში?

— იმ ახალ სისტემაში მთავარი, განსაკუთრებული როლი ეროვნული გამოცდების ინსტიტუტს — ახალ რგოლს უნდა შეესრულებინა. ის უნდა ყოფილიყო სკოლადასრულებულთა სიმწიფის ერთიანი გამოცდები, ასე იყო ჩაფიქრებული. მაგრამ ახალი „ფექტური“ დონისძიებების დონეზე ის ახალ მისაღებ გამოცდებზე იქნა რეალიზებული. ეროვნული გამოცდები უნდა ყოფილიყო ძირითად საგნებში სკოლის შედეგების შემოწმება. ამ შეფასების, ანუ ატესტატის მონაცემებს აბიტურიენტი გააგზავნიდა სასურველ უმაღლეს სასწავლებელში, საიდანაც მიიღებდა დასტურს, ანდა დამატებით პირობას. ეს არის მომავალი სტუდენტისა და უმაღლესი სასწავლების ურთიერთობის ცივილიზებული ფორმა და არა ის, რომ ცოდნის თვალსაზრისით არასაურველი აბიტურიენტი გამზადებული ვაუჩერით მიაღებს თავისთვისაც ხშირად სრულიად გაუგებარ უმაღლეს სასწავლებელს. ამიტომაც ვამბობთ, რომ ეროვნული გამოცდები, ერთი მხრივ, დაპირისპირებული აღმოჩნდა და თავისი წილი დარტყმა მიაყენა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლას, ხოლო მეორე მხრივ, უმადურ

სამსახურს უწევს უნივერსიტეტებს. ერთიანი, ცენტრალიზებული გამოცდების შემკვეთი უნდა ყოფილიყო სკოლა, სინამდვილეში კი შემკვეთი არის ეროვნული გამოცდები. ამდენად, ეროვნული გამოცდების შედეგებს, ერთი მხრივ, უმაღლესი სასწავლებელი აბიტურენტებს, რომლის შეკვეთაც ამ დონის აბიტურიენტის მიღება არ ყოფილა, მეორე მხრივ, სკოლა არის დაზარალებული იმიტომ, რომ მას მთლიანად ჩამოართვეს შეფასების ფუნქცია. რას აკეთებს ამ პირობებში მასწავლებელი? — სკოლაში აქვს პროგრამა, რითაც ბავშვებს უნდა ასწავლოს. ხოლო როგორც რეპეტიტორი, ასწავლის იმას, რაც ეროვნული გამოცდებისათვის სჭირდება. სხვადასხვა ინტერესებია. ეს გახლავთ დანგრე-

ული შისტემა და ისიც ნათელია, რამ განაპირობა ასეთი შედეგის მიღება?

იმის გათვალისწინებით, რა სურათიც დაიხატა, ბუნებრივია, სისტემა ძალიან სერიოზულ რეფორმას მოითხოვს. მთელი ამ მწარე გამოცდილების მიხედვით, აუცილებელია გაბედული ნაბიჯების გადადგმა — მთლიანი სისტემის ხედვით დაწესებული პროგრამებითა და სახელმძღვანელოებით დამთავრებული. არსებითად ახალი სისტემა უნდა შეიქმნას. ამას დიდი ცოდნა და მოთმინება სჭირდება. როგორც აღვნიშნე, დაწყებით საფეხურზე ნაკლები პრობლემები გვაქვს, შემდეგი საფეხურების კონცეფცია ფუნდამენტურად უნდა დამუშავდეს.

— საკმაოდ ბევრი პრობლემა ჩამოთვალეთ: სასკოლო პროგრამიდან ეროვნული მასალის ამოღება, საატესტატო გამოცდების გაუქმება, ე.წ. პროფილური სწავლება და ა.შ. რას იტყვით, ე.წ. ფინურ მოდელზე?

— დიახ, იდეალურია ბავშვის ინდივიდუალური ინტერესებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინება. მიზნობრივი სწავლებისას სკოლა ძალიან განვითარებული და უზრუნველყოფილი უნდა იყოს. ფინურ მოდელში მასწავლებელი მთელი დღე სკოლაშია. შრომის ანაზღაურების პრობლემა არ უდგას და, უმთავრესად, ბავშვებთან ინდივიდუალურად, მათი ინტერესების შესაბამისად მუშაობს. თუ ვინმემ ძირითად დროში მოასწრო საჭირო საგნების მომზადება, სახლში მიდის, თუ ვერ მოასწრო,

რჩება და მუშაობას აგრძელებს. მასწავლებელი იქამდე რჩება, სანამ ეს ბავშვებს სჭირდება. ჩვენს სკოლაში ხომ ეს წარმოუდგენელია. მასწავლებელს იმის შესაფერის ანაზღაურებას ვერ ვაძლევთ, რასაც სკოლაში აკეთებს. ისიც კი ვერ მოხერხდა, რომ კლასში ბავშვების ოდენობა 20-მდე შემცირდეს. კლასში 30-35 ბავშვია და ეს სრულიად უმართავი პროცესია. საზოგადოდ, ვერანაირი სხვისი, თუნდაც იდეალური, მოდელის მექანიკური გადმოღება ვერ შეუქმნის ვერაფერს სასურველ პერსპექტივას. ეს რომ შესაძლებელი იყოს, პირველ რიგში განვითარებული ქვეყნები აღარ იქნებოდნენ მუდმივად საკუთარი მიღწევების დაცვასა და გაუმჯობესების მიზნით. ქვეყანას გოგებაშვილი და უზნა-

მე ჰყავდეს და სხვაგან დაეძებდეს ეროვნული განათლების აწყობის გასაღებს, ეს უკვე ნიშნავს იმას, რომ ასეთი ძიება „ტაძრამდე ვერ მიიყვანს“. ხალხს გურამ რამიშვილისეული დედაინის თეორია, ანუ ენობრივი განათლების წმინდად ევროპული კონცეფცია, ჰქონდეს და თითისტოლა ბავშვებთან დედაინის დვრიტას კი არ აღვივებდეს, არამედ პირველივე კლასიდან უცხო ენის ინტენსიურ სწავლებას იწყებდეს (თანაც მხოლოდ ერთი პირის აფექტური გადაწყვეტილებით 2008 წლის შოკის საპასუხოდ!), მომავლის გზას რომ ვერ გაიგნებს, ნათელია; ეს რომ სა-აღმზრდელი უმდიდრესი ისტორია და ლიტერატურა ჰქონდეს და ამ საგნების ზარჯზე ისედაც გაჭვილი საგნობრივ ბადეში გაუგებარ „სამოქალაქო განათლებას“ ტენიდეს, უნდა იცოდეს, რომ საბოლოოდ დაკარგავს ადამიანურ, მაიდენტიფიცირებელ ორიენტირებს თანამედროვე გლობალურ სამყაროში.

— როცა ბავშვი სკოლაში დაინტერესებას ვეღარ ნახულობს, ქუჩაში ინაცვლებს. მათ ღირებულებები, ზნე, ხასიათი გაუკუღმართებული აქვთ, რაც წარმო-

შობს გაუნათლებელ, არაპროფესიონალ კონტინენტს როგორც მასწავლებლებში, ისე ბავშვებში. ამას, ემატება ტექნოლოგიებისადმი ჭარბი ინტერესიც.

— დიახ, სერიოზული პრობლემაა ურთიერთობა თანამედროვე ტექნოლოგიებთან, რაშიც ბავშვები ასე გათვითცნობიერებულნი არიან. გახსოვთ, კომპიუტერის შეტანა პირველ კლასებში დიდ პროგრესად იყო მიჩნეული. გენსომებთან, ერთი შუახნის მასწავლებელი ამბობდა: მე ბავშვებს წერაც და კითხვაც კომპიუტერით ვასწავლეო. ეს სწავლებაზე სრულიად არაადეკვატური წარმოდგენაა — პირველ კლასელ ბავშვს ასობის გამოყვანა კომპიუტერით როგორ უნდა ასწავლო?! ეს იყო წმინდაწესის ქაჯობა, რაც სააკაშვილის ხელისუფლებამ ინდივიდუალური კომპიუტერების კამპანიით გააკეთა. არცერთ ნორმალურ ქვეყანაში პატარა ბავშვებს კომპიუტერს არ აჯაჭვებენ. ევროპის ბევრ სკოლაში, განსაკუთრებით, ბოლო პერიოდში, მოსწავლეებს მობილურების შეტანა აუკრძალეს. ჩვენი ბავშვები მობილურებს ვერ შორდებიან და არაფერს სწავლობენ. მასწავლებელიც არ უშლის — ბავშვი მობილურით ერთობა და კლასში ნაკლებს ცეკვობს!

ცალკე საუბრის თემაა პედაგოგის მდგომარეობა დღევანდელ სკოლაში. ტრადიციული სკოლა მასწავლებლის ავტორიტეტზე იდგა. იგი არა მხოლოდ საგნის მასწავლებელი, მოძღვარი და აღმზრდელიც იყო. მანდატურის ინსტიტუტის შემოღებამ სკოლას უზარმაზარი დარტყმა მიაყენა. დაჯერებით ვამბობ: ქართულ სკოლას ეს ინსტიტუტი არ სჭირდება, ძალიან მოაზვიეს თავს. ეს იყო მაშინდელი ტოტალური მართვის პირდაპირი გამოხატულება. როგორც კი მოსწავლესა და მასწავლებელს შორის პოლიციული დგება, საღმზრდელი ურთიერთობაც მთავრდება.

ის უზარმაზარი დრო და ხარჯები, რაც ცრუ სარეფორმო აქტივობებისათვის გაიფლანგა, მასწავლებელთა გადამზადებაზე რომ დაბანდებულიყო, დღეს ჩვენი სკოლა თვისობრივად მაინც ბევრად უკეთესი იქნებოდა. თუკი მონდომება იქნება, ამ მიმართულებით დღესაც შეიძლება რაციონალური და ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა.

თამარ შველიძე
555 23 28 24

საქართველო - საზღვაო ძვეყანა, რომელიც „ნაციონალურ“ ძველი სოციალიზმით ზღვაში ჩაძირის

გვესაუბრება
ჟურნალისტი
თამარ ლოლიძე:

— ქალბატონო თამარ, ჩვენთან ინტერვიუ მოისურვებთ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს შესახებ. როგორც მივხვდი, საუბარი გაზეთის წინა ნომერში გასულ ირაკლი ჯანყარაშვილის ინტერვიუს შედეგად.

— დიახ. წავიკითხე თქვენი ინტერვიუ ირაკლი ჯანყარაშვილთან. მე ჯანყარაშვილს არ ვიცნობ, მაგრამ უნდა გითხრათ, რომ, რასაც ამბობს თქვენთან საუბარში საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოსთან დაკავშირებით, არის სრული სიმართლე.

სანამ ე.წ. „ვარდების რევოლუცია“ მოხდებოდა, ამ დაწესებულებას ერქვა საზღვაო-საოკეანო დეპარტამენტი და როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, შედიოდა ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს დაქვემდებარებაში. მაშინ მე ამ სამინისტროში ვმუშაობდი. იმ

მსუბუქი მრეწველობა, კვების, გადამამუშავებელი, სამთო-გეოლოგიური და ა. შ. მრეწველობა.

ამ რევოლუციურ „წარდენაში“ გააქრეს საზღვაო-საოკეანო სამინისტრო.

ჩემი იქ მუშაობის პერიოდში სამინისტროში მოღვაწეობდნენ უძლიერესი სპეციალისტები, საინტერესო ადამიანები, პიროვნებები, ცნობილი კაპიტნები, საზღვაო დარგის სხვა სპეციალისტები, რომლებმაც ზედმიწევნით იცოდნენ ამ დარგის სპეციფიკა, მართვა და ყველა ნიუანსი. ერთი ხელის დაკვრით ეს ადამიანები ქუჩაში აღმოჩნდნენ, დარგი მოისპო და განადგურდა.

— რამდენად ვიცით, გეგმებიც გვყავდა მაშინ და ჩვენი დროით შორეულ ნაოსნობებსაც ვახორციელებდით.

— ჩვენ საზღვაო ქვეყანა ვართ. საქართველოს ჰქონდა ზღვის სრული ინფრასტრუქტურა.

დღეს კი ხმამაღლა ვაცხადებ: ამ დარგის და არა მხოლოდ ამ დარგის, მთლიანად საქართველოს

მოსწავლე-მათემატიკა-ფიზიკაში იყო პირდაპირ ვუნდერკინდი. ძალიან აინტერესებდა საზღვაო საქმე. სკოლა რომ დაემათავრეთ, მამუკამ ჩააბარა ბათუმში, საზღვაო აკადემიაში. ისეთი წარმატებული კურსდამთავრებული იყო, რომ მისით დღემდე ამავობს აკადემია.

ასეთი გამორჩეული ქართველი იყო და არის მამუკა ახალაძე, უკეთესობილესი ადამიანი.

მოგახსენებთ, გერმანელები ტყუილად არავის დააწინაურებდნენ და მით უმეტეს, არც კაპიტნის ჩინს მისცემდნენ ვინმეს. მამუკა ახალაძე კი გერმანული კომპანია „შიფმენეჯმენტის“ შორეული ნაოსნობის კაპიტანი იყო.

საზღვაო აკადემიის დამთავრების შემდეგ ის ამ კომპანიაში მუშაობდა უბრალო იუნგად და კაპიტნობამდე მიადგა.

მამუკა ყოველთვის იყო ქვეყნის პატრიოტი და მოყვარული. მე მას ხშირად ვეკონტაქტობდი და ბევრჯერ უთქვამს, რომ უნდოდა თავისი შესაძლებლობები საქართველოსთვის გამოეყენებინა. ეს ერთი უბრალო, ჩონჩატი ბიჭი, საშუალო შეძლების ოჯახის შვილი, რომელსაც უკვე ჰქონდა დაგროვილი ცოდნაც და გამოცდილებაც, ჩამოვიდა გერმანიიდან, კიატოვა იქ ყველაფერი და საქართველოში შექმნა საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო.

მე ხშირად ვეკონტაქტობდი მას, როგორც ძველ მეგობარს და ახლობელს. ერთხელაც მისი ყველა ნომერი გამოირთო, რომ ვიკითხე — ხომ არ იცით მამუკას შესახებ რამე-თქო, მითხრეს, რომ ის თავისივე შექმნილი ორგანიზაციიდან გაათავისუფლეს და მის ადგილას ყოველგვარი კონკურსის ან შერჩევის გარეშე დასვეს სხვა. ეს სხვა აღმოჩნდა თამარ იოსელიანი.

დღეს საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო მთლიანად დაღუპვისკენ მიდის და ის 10 მილიონი, რომელიც ბიუჯეტიდან ერიცხება სააგენტოს, რაში იხარჯება, კაცმა არ იცის. უზარმაზარი ხელფასები ეძლევათ თანამშრომლებს და იგივე სცენარით, როგორც ბენდუქიძის დროს, სხედან სკამებზე ჩუმად, რომ მიიღონ მაღალი ხელფასები.

— მას შემდეგ მამუკა ახალაძეს აღარ შეხმანებიხართ?

— ეს სააგენტო რომ შექმნა, როგორც გითხარით, ხშირად ვეკონტაქტობდი. მას სოვსკითხე, გერმანიიდან რატომ წამოხვედი-მეთქი. მომბეზრდა მუდმივად ზღვაში ყოფნა, ჯანმრთელობაზეც იმეორედა ზღვის ჰავამ, მიწაზე ფეხის დადგმა მენატრება, ბოლოს და ბოლოს, ოჯახთან მინდა ვიყო. ძალიან უნდოდა, საქართველოში ყოფნა და მუშაობა. ახლა ის კვლავ გერმანიაშია. დარწმუნებული ვარ, აიძულეს, დაეთმო მისივე დაარსებული ორგანიზაცია. ახლა გერმანიაში ისევ იმ კომპანიაში მუშაობს, სადაც ადრე იყო და ისევ ცურავს. არადა, მამუკა ახალაძე არის უდიდესი პატრიოტი. ის არის კაცი, რომელიც

პერიოდში სამინისტროს ეგიდით საინფორმაციო-ანალიტიკური გამოცემა, გაზეთი „აბრეშუმის გზა“ გამოდიოდა. ამ გაზეთის ეკონომიკური განყოფილების უფროსი ვიყავი მე.

„ვარდების რევოლუცია“ რომ მოხდა, ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს ხელმძღვანელი მერაბ ადვიშვილი, როგორც მაშინდელი ხელისუფლების სხვა მინისტრები, დააპატიმრეს.

თანამშრომლები გაგვათავისუფლეს.

„რევოლუციონერებმა“ მალე კახა ბენდუქიძე ჩამოიყვანეს და ეკონომიკის მინისტრად დანიშნეს. ბენდუქიძე ადგა, მთლიანად გააუქმა ინფრასტრუქტურის, ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტრო და გადააქცია დეპარტამენტად. ამ სახით არსებობს ის დღემდე.

უდიდესი დამანგრეველი ძვრები მოხდა მაშინ ამ დარგში. ბენდუქიძემ მოსპო მრეწველობის საძირკვლები მთლიანად იმ მოტივით, რომ, მისი სიტყვებით რომ ვთქვათ, მრეწველობა არასდროს ყოფილა საქართველოს ეკონომიკის პრიორიტეტი. არადა, იყო პერიოდი, როცა საქართველოში ჰყვაროდა

ეკონომიკის სრული განადგურების ე.წ. რეფორმა „ვარდისგზა“ და ეკონომიკის ჯალათმა კახა ბენდუქიძემ განახორციელეს.

საზღვაო-საოკეანო სატრანსპორტო სამინისტრო გადაიქცა დეპარტამენტად და დასაქმდნენ არა კვალიფიციური კადრები, არამედ ისინი, ვინც ამ ე.წ. რეფორმატორების „კამანდაში“ იყვნენ.

ისინი, ცხადია, ვერ იმუშავებდნენ, მათ საქმე არ იცოდნენ, ამიტომ ისხდნენ წვნარად თავიანთ სკამებზე და ბიუჯეტიდან იღებდნენ დიდძალ თანხებს ხელფასების და დანამატების სახით, ჯილდოვდებოდნენ სიჩუმისთვის, გულგრილობისთვის, კოლაბორაციონიზმისთვის.

ნაციონალების მოსვლის დღიდან არა მხოლოდ ამ დარგში, ფაქტობრივად, არც ერთ დარგში, სახელმწიფოებრივი საქმე არ გაკეთებულა.

საზღვაო-სანაოსნო კუთხით ხომ საერთოდ გაჩერდა ყველანაირი აქტივობა.

იყო სრული რეგრესი და სიცარიელე.

ამ დროს გამოჩნდა ჩემი კლასელი მამუკა ახალაძე. კლასში და სკოლაში ის იყო გამორჩეული

არაერთხელ დახმარებია საზღვაო ვარგარეთ მყოფ ზიფათში ჩავარდნილ ქართველ მეზღვაურებს. მას კარგად იცნობს საერთაშორისო საზღვაო საზოგადოება, როგორც ამ დარგის ერთ-ერთ ავტორიტეტულ პირს. მე ვიცი მისი შესაძლებლობების შესახებ და მამუკა არათუ საქართველოდან იყო გასაძევებული და სააგენტოდან მოსაშორებული, არამედ უფრო დიდ თანამდებობაზეც რომ ყოფილიყო, თავისი ცოდნით, ნიჭით და პატრიოტობით, ჩვენს ქვეყანას ბევრ საქმეში სასიკეთოდ წაადგებოდა.

გააძევეს ადამიანი, ისევ დაასშორეს თავის ქვეყანას, ოჯახს, მიწა-წყალს.

რაც შეეხება თამარ იოსელიანს, ისიც ჩვენი პერიოდის სტუდენტია. თუ არ ვცდები, საერთაშორისო ურთიერთობების სპეციალობა აქვს დამთავრებული. თუმცა უნივერსიტეტში იშვიათად ჩნდებოდა. უცხოური სერტიფიკატები, სავარაუდოდ, ექნება. 3-თვიანი და 6-თვიანი კურსების გავლა საზღვაო ვარგარეთ შეძლებული ოჯახების შვილებს არ გაუჭირდებოდათ და არც ახლა უჭირთ. ეს არ არის ძნელი ამ პერიოდში. ჩაფრინდებიან, მაგალითად, ლონდონში, გაივლიან კურსებს, უცხოეთი აძლევს მოწმობას, სერტიფიკატს, მოდიან მერე საქართველოში და ხდებიან მინისტრები.

სამწუხარო ისაა, რომ ჩვენს ქვეყანაში დამკვიდრდა ტენდენცია, მაგალითად, მსახიობი, თუ კარგი მენეჯერია, შეიძლება, დაინიშნოს დაწესებულების დირექტორად, ან გახდეს პარლამენტარი და კანონმდებელი. ჩვენ რომ შრომის კოდექსი გვაქვს, ასეთი არ აქვს სომალის, ან აფრიკის სხვა სახელმწიფოებს, წარმოუდგენელი ამბავი ხდება ამ კუთხით და სხვათა შორის, ესეც „ვარდების რევოლუციის“ და კერძოდ, კახა ბენდუქიძის „დამსახურებაა“.

სახელმწიფო არის შრომის კოდექსი, დასაქმება, გარემო ამ შრომისთვის და არა ისე, რომ, მაგალითად, იოსელიანისნაირებს, მოჰქიდო ხელი და ამხელა პასუხისმგებლობის საქმე ჩააბარო.

უნივერსიტეტში პროფესორები ჰქვიათ ადამიანებს, რომლებსაც თავიანთ პროფესიაში ელემენტარული ცოდნა არ აქვთ და თაობებს კი ზრდიან. როგორ ზრდიან რას ასწავლიან, ეს კიდევ საკითხავია.

უკიდურესი ვითარებაა. ამას ვერც დღევანდელი მთავრობა უშველის და ვერც ბევრი წლის თავდაუზოგავი შრომა. ნაციონალებმა იმდენად მოსპეს ყველაფერი, შევლა და გამოსწორება, ამ ვითარებაში, წარმოუდგენელია.

განათლების მოსპობა ყველაზე დიდი უბედურებაა ჩვენი ქვეყნისთვის.

მოსწავლეები სკოლას ამთავრებენ და გამრავლების ტაბულა არ იცაან.

უნივერსიტეტში ფიზიკა-მატემატიკის ფაკულტეტებზე 100 ადგილს ვერ ავსებენ ჩვენი აბიტურიენტები. მინიმალური ცოდნა არ აქვთ ახალგაზრდებს, რომ ჩაირიცხონ ამ ფაკულტეტებზე.

ასეთ საზოგადოებას ვქმნით ჩვენ? და ასე გვინდა ქვეყანა განვითარდეს?

ასეთი ტიპის ადამიანებმა გააძევეს საქართველოდან მამუკა ახალაძე, რომელმაც არ იკადრა ამითან ბრძოლა. პრინციპში, ახრიც არ ჰქონდა, ალბათ...

ასე ვკარგავთ მცოდნე კადრებს, ვანიავებთ ადამიანურ კაპიტალს. აი, მაგალითად, საქართველოს საზღვაო-სანაოსნო სექტორი დღეს უვიცების იმედებაა. საქართველოს ერთი გემი ჰყავს, ისიც ამორტიზებული, ხოლო სახელმწიფო 10 მილიონს უხდის სააგენტოს არაფრის კეთებაში.

ძალიან მაინტერესებს, რა კეთდება ამ სააგენტოში და სად არის სახელმწიფო აუდიტის სამსახური, რატომ არ ინტერესდება საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს საქმიანობით?!

სად მიდის ჩვენი ხელფასებიდან გადახდილი თანხები, არ გვაქვს უფლება, რომ ვიცოდეთ?!

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

ხალხი უკვე იმ დონეზეა, გალაკობლიანად გამოეკიდება „ნახებს“

ან კანონი აკანონონ, ან ხალხი აიღებს ხელში ძალაუფლებას

სულ არ არის აუცილებელი, ადამიანი მმართველი პარტიის მომხრე იყოს, რომ უარყოფითად იყოს განწყობილი კოლექტიური ნაცების ე.წ. საპროტესტო აქციების, თან „გრანდიოზულს“ რომ უწოდებენ „ორგანიზატორნი“ და მაქსიმუმ 5.000 პერსონასაც ვერ აგროვებენ, მიუხედავად ფულის გადახდისა. პარლამენტის წინ დაფორმდა „ურდომ“ ხომ საერთოდ, უკიდურესად გააღიზიანა თბილისელები თუ არათბილისელები. „არა პიკეტირებას, არა ქუჩის აქციებს, დავიდავით. დღეს პარლამენტთან მომიწია გავლა, ცივილურობის ნასახიც არ გვეტყობა, პაპუასებოვით გამოიღო კარები. დამღლევი და ამბოხებია ამის ყურება შუა რუსთაველზე XXI საუკუნეში“, წერს ფეისბუქმომხმარებელი ქალბატონი.

იგივე აზრზეა მეორე მოქალაქეც: – „პარლამენტის მიმდებარე ტერიტორია, ქაშუეთის ბაღი და პირველი სკოლის გამწვანება, ფულით ჩამოთრეული ნაცსექტანტების ტუალეტადაა გადაქცეული. ყარს იქაურობა! შეუძლებელია ამის ატანა, ან მთავრობამ მიხედოს და გარეკოს ტურტლიანები, ან მთაწმინდა-სოლოლაკი მივხედავთ!“.

მის პოსტს ასე ეხმაურება სალად მონაზროვნე საზოგადოება: ხშირად ვაწყვდები უკვე ასეთ წინადადებებს, თქვენ თუ ვერა, ჩვენ მივხედავთ! გამოვიდეთ, ხალხმა მივხედოთ ნაცებს და ა.შ. კი მაგრამ მართლა აღარ გვყავს დედა? რას აკეთებენ ბოლოს და ბოლოს? ან კანონი აკანონონ, ან მართლა ხალხი აიღებს ხელში ძალაუფლებას და მერე მდინარაძის „რეჩები“ ვეღარ უშველით... მე მგონი, ის დროა, ხალხმა გადარეკოს ეს „კარვოსნები“ იქ, საიდანაც ჩამოეთრევენ... მგონი ეგ დროც მოვიდა.

ხელისუფლების და მით უმე-

ტეს, კოლექტიური ნაცების თავიანთ სატელიტებთანად საყურადღებოდ, არიქა, რას იტყვის დასავლეთი, ნაცებს ბუზი რომ აუფრინდეთო, საზოგადოებას უკიდურესად აღიზიანებს ეს პოზიცია. ხალხის თვალში ისედაც დაცემულია მაგ „დასავლელების“ რეიტინგი, ნაცების ნულსქვემოთ „დრეიფზე“ აღარაფერს ვაძობ, ისე ნუ იზამთ, რომ მაგ „მეგობარ“-პარტნიორების ავტორიტეტიც კოლექტიური ნაცებისას გაუტოლდეს. მართლა გამოვიდეს ქუჩაში, ნაცჯალათების უტიფრობის და მათი დამცველ-

ბის „შეგონებებისგან“ გაბეზრებული ხალხი, რასაც ნამდვილად აღარ ექნება სასიამოვნო სახე?“. ხომ არ დადგა დრო, ნაცტერორისტებს ჩვენ მივხედოთ, მივუჩინოთ საკადრისი ადგილი და გავეუბრილოთ ცხელი თავები?!“. ესეც საზოგადოების წევრთა გამოხმაურება — ხალხი უკვე იმ დონეზეა, მალე კომბლებით გამოეკიდება ნაცებს. აუცილებელია ამის გაკეთება, ეს მინიმუმ 2013 წელს უნდა გაგვეკეთებინა, როცა ევროპელი მფარველები ნაცებს გადაეფარნენ და არ დაუშვეს სამართლის აღსრულებას! ამოგვი-

ვიდა ყელში ამათი გაუმაძღრობა და ღორბა, ამისთვის წყნად და გლეჯენ ერთმანეთს. გამოვალთ აბა რას ვიზამთ, ბავშვებით გამოვალთ, პირადად მე გაუძღვებთ ქართველ დედებს წინ. აბა გაბედონ და გზაზე გადაგვედონ“.

მმართველი პარტიის წევრის შალვა პაპუაშვილის განცხადებას, რომ თანახმა არიან 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების დროს ბარიერმა 3%-მდე დაიწიოს, თუ პარლამენტში შესაბამისი რაოდენობის დეპუტატი განახორციელებს მანდატს, სოციალურ ქსელ-

ში ასე ეხმაურებიან, 3% კი არა, არცერთი პროცენტი ოპოზიციას, ეგენი არაფრის ღირსები არ არიან. რას უსმენთ იმ ამერიკელ მეგობრებს, იმათ სულ არ აინტერესებთ საქართველოს უბედურება, რაც ამ დამპალმა ნაცებმა ხალხს დამართეს. ჩვენ ქართველებს კი, ეს უვარგისი ოპოზიცია საერთოდ არ გვჭირდება. რას აკეთებენ ხალხისთვის? არაფერს. თავისი მომხრეებიც კი მშრალზე დატივებს ამ ღორებმა. რატომ ტივტივებს ქართულ პოლიტიკაში ბოზპედარული ოპოზიცია? იმიტომ, რომ მათი „გაჯეჯილება“ ამერიკას

აქვს დავალებული „ქართული ოცნებისთვის“. ფეისბუქმომხმარებლების რისხვა დაატყდა „მარად-მწვანე“ ე.წ. ოპოზიციონერ შალვა ნათელაშვილს „ლოზუნგისთვის“, მთელ საქართველოს მოუწოდებ, ყველანი ფეხზე, ყველანი გარეთ, სანამ არ დავაძავერებთ ამ ანტიეროვნულ რეჟიმსო. ახლა ამას (ანუ „მეომარ“ შალიკოს) ნორმალური ჰქვია, მაგის ჭკუით, დავერუვდით და დავებრძვით? სიშტერესაც საზღვარი აქვს. საქართველოს

მა — „სად არის ვაქცინა“. იმდენი თქვენი... რაც თქვენ ვაქცინა და ხალხის ჯანმრთელობა არ გაწუხებდეთ. ეს ქარაქუცა შტატიანი „აქტივისტები“. თქვენ დედებს შე... ბიძოს ზებრამ სათითაოდ. ეს მიპას... ვირთხები. ამთ ხალხი როგორ უყვართ, ნანახი გვაქვს. უჩათლახესია ყველა იქ შეკრებილი და მათი შეკრები.

მავენთა მიერ „უტყვიანესად“ შერაცხულმა და თავდაცვ ამაში „დაჯერებულმა“ ბოკერია გვამცნო, მოუწოდებ ივანიშვილს, სააკაშვილის ჯინაზე აუცილებლად დათანხმდეს პლებისციტს, გამოუშვას პოლიტპატიმრები, მერე შეეგუოს მარცხს ჯერ პლებისციტში და შემდეგ მარცხს არჩევნებში. შენ რისი იმედი გაქვს ბოკერია, ვითომ შენს კომიქსების ბოროტი პერსონაჟების „კამანდასთანაც“ დამარცხდება „ქართული ოცნება“? ისე, ხანდახან შეიჭვიტე ხოლმე სოციალურ ქსელებში, რომ აზრზე მოხვიდე რა „ავტორიტეტი“ გაქვს რეალში. შე ბუნების შეცდომა შენა. მარტო სახის გამოძეგვლებას შეხედეთ, ეს ფსიქიკურად ნორმალურია? ჯინაზე რომ აკეთებთ ყველაფერს, იმიტომ არის ყველაფერი წესრიგში. შენ რომ ქართველი ხალხის „ჯინაზე“ სახლში დაჯდე და დაანებო ხალხს თავი, არააა!?

ფეისბუქმომხმარებლების უკიდურესი გაღიზიანება გამოიწვია იმ ამბავმა, რომ ევსკოს შენობასთან პირდაპირ შეურაცხყოფას აყენებდნენ კოლექტიური ნაცები და მათი „აქტივი“ პოლიციელებს. როდემდე უნდა ურტყან პოლიციელებს თუ სპეცრაზმელებს ჯალათების სექტამ, ვინმემ რომ ვერ მოთოკოს ნერვები და ძვალრიბილი გაუერთიანოს მოძალადე სექტანტს, მერე რას იზამთ, ამ ძალოვანს გაისტუმრებთ გისოსებს მიღმა? რატომ უნდა იტანდეს პოლიციელი ამდენ შეურაცხყოფას? რატომ არ სჯობს ამ ნაძირალებს, რა ხელშეუხებლები არიან, რატომ არევენებთ ქვეყანას, სხვამ რაღა დააშავა? ამერიკის მოქალაქე ვარ და იმ დემოკრატიულ ქვეყანაში ვინმემ გაბედოს და პოლიციელს შეეხოს. აქ რა, კანონი სხვაგვარად იწერება?

მწელია არ დაეთანხმო იმ აზრს, რომ საქართველოს ხელისუფლებას სხვა არჩევანი არ აქვს, ან დროზე უნდა ამოსდოს ლაგამი ნაცტერორისტებს, ან ყველაფერი ჩამოიშლება აქედან გამომდინარე შედეგებით“.

მანანა სუსნიშვილი
599 51 28 24

ბოლო დროს უძილობა დას- ჩემდა. მას შემდეგ, რაც ფოთის მოსახლეობამ ვერ გაუგო და ხმა არ მისცა, ავტომატულად დაიძრა ხოლმე. თითქოს საბანიც დაძვინდა, ბალიშიც აღარ არის ისეთი ფაფუკი. მეტიც, გვერდებზე ირგვლივ ყველა და ყველაფერი გაუ- ხეშდა. აი, ცოლიც კი, ადრე სათ- ნო და ფაქიზი რომ ერევნებოდა, თხსავით გახდა, ვეღარ ჩერდე- ბა - ლამისა კედლებზე იაროს, ხელების პარჭყვა დასწემდა. სა- ნამ მნიშვნელოვანი თანამდებობები ეკავა და პარლამენტშიც მორჭმით იჯდა, ყველაფერი სხვაანაირად იყო, უფრო ფაფუკად. არა, რაც ბიძინა ივანიშვილი მოვიდა ხელი- სუფლებში, ქვეყანა კი ინგრევა და იღუპება, მაგრამ პაერს შედა- რებით მაინც იოლად სუნთქავდა. ეხლა რა გამოდის? აღარც პარ- ლამენტი, აღარც აღარაფერი. ცო- ლი ეჩხუბება, ხელებს უპარჭყავს, საკუთარ თავზე შედმეტი წარმოდ- გენა შეგეჭმნა, ნამუტნავი შედეგები მოინდომე და ქე დარჩი ამოგდე- ბულიო. რა იყო, შე კაცო, სიაში ცოტა ხემოთ მაინც ჩაწერილიყავი, ხომ შეგრიადებოდი პარლამენტ- შიო? ჰმ... ამოგდებული დარჩიო. ფაქტობრივად ვერა, ამოგდებუ- ლი დარჩა, მაგრამ ვინ არის დამ- ნაშავე? რა თქმა უნდა, ამომრჩევე- ლი, საქართველოს მოსახლეობა, საზოგადოება, მუშათა კლასი, გლეხობა, ინტელიგენცია. ნახეთ, ვის ეხვეწებინ, შემოდით პარლა- მენტშიო, ეს ქეციათები რომც შე- ვიდნენ, რა უნდა გააკეთონ? ჯერ ერთი, კანონების წერისა არაფე- რი იციან და მეორეც - ვერც ერთ მინისტრს ვერ გაუტრაკებენ. აი, თვითონ რომ უტრაკებდა, მთელი ქვეყანა ყალყზე დგებოდა, მთელი თვე ქართული მედია ამ გატრაკე- ბაზე ლაპარაკობდა - ექსპერტე- ბი სწავლობდნენ, პოლიტიკოსები აკომენტარებდნენ, მოსახლეობას აწვდიდნენ, უხსნიდნენ, განა ეს პა- ტარა ამბავი იყო? ბოლოს და ბო- ლოს, ამ ქვეყანაში "პარადი" მიჰ- ყავდა. ეხლა რა გამოდის? აქციებ- ზე უნდა ირბინოს, მაჭუტაძეებსა და ვინმე ბუაძეებსა სდოს, ცხვირ- მოუხროცავი გოგო-ბიჭები ჭკუაზე არიგოს, დემოკრატიის ანა-ბანა უკითხოს... არა, განა ესირცხვი- ლება, განა ეს საპატიო მისია არ არის? არის, ნამდვილად არის, მა- გრამ ყველაფერს რომ თავისი დრო და მომენტი აქვს? მაშინ, როცა გიგა ბოკერიას, უხარმაზარი გა- მოცდილების მქონე პოლიტიკოსს, ვეებერთელა ტვინის პატრონს ხე- ლის გულზე უნდა ატარებდნენ, ის ქუჩაში დარბის და პოლიციელებს უხსნის, როგორ უნდა მოიქცნენ გადაჯაფდებული დემოკრატიის პი- რობებში. ბოლო დროს თამარამ ძალიან აუშვა აფრები, სულ დას-

გიგა და გიგა

პოლიტიკურ-ფსიქოლოგიური ნოველა

ცინის, შენ უხალხო პოლიტიკოსი ხარო, მაჟორიტარობაზე არც კი უნდა გეფიქრა, მუდამ სიაში უნდა მჯდარიყავიო. სადაც სიმართლეს ამბობს, მაგრამ მწარე ირონია მა- ინც მიუღებელია, ამ ქალმა დან- დობა არ იცის, საერთოდ არ იცავს პლურალისტურ წესებს ოჯახში. ამ ინგა გრიგოლიამ ხომ საერთოდ გააგიჟა, მიიწვევს ხოლმე სტუ- დიაში და კულინებში ეუბნება, ამ ქვეყანაში ყველაზე ჭკუიანები მე და შენა ვართო, ქალებიც ჩვენა გვექვიან და "კასინკებიც" თავზე გვაქ წაკრულიო. ამას წინებზე "ჭუტავიზიზიდან" დაურევს, შენი ცოლი, ინგა გრიგოლია და ნოდა-

გამ.
- მეღადავები?! - აღმუვლდა გიგა.
- ჰო, კაი, რა ხდება, აღლევე- ბული ხმა რატომ გაქვს?
- აღლევებული კი არა, აღშ- ფოთებული ვარ... გადაღშფოთე- ბული ვარ!
- ვააა, მართლა, ტო?
- გინდა, ეხლა ვიფშუვლო?!
- მაიცა, არ გინდა, აქციებზე რომ ყმობხარ ხოლმე, გეგც გვე- ყოფა.
- ისე, ხომ მაგრად ვემუივარ ხოლმე?
- რა თქმა უნდა, შენისთანა მოემუილე ორი-სამი კიდე რომ

მნიშვნელოვანი მახასიათებელია გაგების მოთხოვნილება, რომელიც განპირობებულია რაიმე ამოცა- ნასთან დაკავშირებული გაურკ- ვევლობის შემცირების შინაგანი მოთხოვნილებით, გასაგებია?
- მეც მაგას ვიძახი, ბოლო დროს რაღაც უცნაური მოთხო- ვნილებები აქვს, ამ ჩემისას!
- კაკი ბობოხიძე რას ამბობს?
- კაკი აცხადებს, მარტო პი- პინი არ კმარაო, მაუხერც უნდა გაგარდესო.
- ჰო, მაგას წლებია უკვე მო- ტივაციურ-ემოციური დაავადება აწუხებს, ხელში მუდმივად გახ- სნილი ყუმბარა უჭირავს, მაგრამ ეს მხოლოდ ილუზიაა, პალუცინა- ციაა, სინამდვილეში მას საკუთარი ყვერი უჭირავს.
- ნამდვილი ყვერი, კაცო?
- რა თქმა უნდა, ნამდვილი... სხვათა შორის, ეგ პერიოდი მეც გავიარე, ძალიან მტკივნეულია, წარმოდგინე, პოლიტიკური სი- ტუაცია რომ დაიბაბება და შესა- ბამისად საკუთარ ყვერს მოუჭერ.
- რო არ მოუჭირო და უბრა- ლოდ იჩუკენო?

- აბა, რა ვქნა? თქვენა, ძმაო, დღეებამოშვებით ციხეში ჰყრიხართ და ვინმე ხომ უნდა იმუშაოს გო- ნებრივად?!
- კარგი, ჰო, საწყენად არ გითხარი... ესე იგი, ხვალ რა ვქნათ, რუსთაველზე რომ ჩავივ- ლით, დავაპიპინოთ?
- აი, რა ხანსაც მე და შენ ვბა- ასობდით, პარალელურად გონებამ მიკარნახა, რომ არ უნდა დავაპი- პინოთ, რადგან შესაძლებელია, ჩვენი უცხოელი პარტნიორები მართლა დაფრთხნენ და გადაი- რივნონ. მოდი, ამ ეტაპზე, ერთხელ მაინც დაუუჯეროთ სერგი კაპანა- ძეს. მართალია, მაგას ვეებერთელა თავი მარტო ბალიშზე დასადებად უნდა, მაგრამ მაინც კოლეგად ით- ვლება, ჯანდაბას, ამ ერთხელ ნუ დავაპიპინებთ.
- კარგი, ძმაო, რაკი შენც ამ აზრზე ხარ, მე თავს ვაღლებულად

რა მელაძე ოთახში ჩაიკეტდნენ და საათნახევარი კრიახობდნენო. ვა, კრიახობდნენ რა, ქათმები არიანო? იმან, იმ "ჩამშვებმა" მიუგო, რავი, რაღაც უცნაური ხმები გამოდი- ოდა, ხან კრიახობდნენ, ხან კიდე ყროყინობდნენო.
გიგამ საგარძლიდან წამოი- წია, საშხარეულო ოთახს ცერად გაჰხედა, ქალბატონი ჩერგო უკვე წასულიყო. თითქოს ესაიაშონა, ეხლა მარტო ყოფნა და საკუთარ აზრებში ჩადრმავება უფრო უნ- დოდა. ყავას მოადულღებს, შოკო- ლადს დაითრევს, დივანზე წამო- კოტრიალდება და მიხედავს დიად იდეებს, დასახავს გეგმას, როგორ უნდა გადარჩეს ქვეყანა უახლო- ესი თვეების განმავლობაში. ვინ გადაარჩინებს? ყველა გენიოსობას იბრალებს, ყველას აღმაშენებ- ლობაზე უჭირავს თვალი, მა- გრამ მაინც არაფერი გამოსდით, აღმაშენებლობა ეგეთი იოლია? არ არის იოლი. თუმცა რაღა დროს აღმაშენებელია? მას შემდეგ 800 წელიწადზე მეტი გავიდა, ისევ უკან ვიყურებით, წინ ვერ წავი- წით. ო, მაი გააად!

უცებ ტელეფონმა იწყო რეკვა. გიგა წამოდგა, მაგიდისკენ გაე- მურა მძიმე ნაბიჯებით, პროფე- სორებმა რომ იციან ხოლმე, ისე- სანამ მაგიდასთან მივიდოდა და ტელეფონს დასწვდებოდა, გალა- ქულმა პარაკეტმა იწყო დრეკვა.
- ალიოოოო, ჭეშმარიტი პო- ლიტიკოსი გიგა ბოკერია გის- მენთ, - თქვა ამაყად გიგამ და თავი გააქიცინა.
- გიგა, გიგი ვარ, ბიჭო! - გა- ისმა აქომინებული ხმა მეორე მხრიდან.
- აბა გიგი? - ჩაიხითხითა გი-

გვეგადეს, ეს ხელისუფლება გაქ- ცეული იქნებოდა.
- მე ვგრე ყმული ციხეში ვისწავლე, მელაძე მომწერა, მეც ვსწავლობო, რურუაზე იბახიან, ყმუის, მაგრამ წვრილი ხმა აქვსო.
- წვრილიო?
- ჰო, მაგას ისედაც დეფექტი ჰქონდა ლაპარაკში.
- ეხლა რაზე ხარ გადაღშფო- თებული?
- ხვალ აქციას რომ ვმართავთ, ხო იცი?
- ვიცი, მანქნებით უნდა ჩავი- აროთ რუსთაველზე.
- ჰოდა, ეხლა სერგი კაპანაძე ატყდა, დაუპიპინებლად უნდა ჩა- ვიაროთო.
- ვა, რათა? - გიგას ნერვიუ- ლობა დაეტყო, ისევ დაეწყო თავის ქიციანი.
- რათა და... დიდი კაცი რო იყო ჩამოსული და პირობა მიეე- ცით, მოლაპარაკების მაგიდასთან დავსხდებითო, პიპინით მაგას გა- ვაღიზიანებთო.
- კი არის სერგის მოსაზრე- ბაში ლოგიკური მიმდინარეობა, კონკრეტული პროცესი, მაგრამ მისი თვალსაჩინო ინფორმაცია ხარვე- ზიანი და არასრულია. საერთოდ, სერგის აზროვნების ერთ-ერთი

- ეგ პასაკეა დამოკიდებული, კაკი ვეღარ იჩუკენებს, აკი თქვა ამას წინებზე ტელევიზორში, რე- ვოლუციის ტრაკი აღარ მაქვს, მომავალი თაობა მოვა და თოფს ჩემ მაგივრად გაისვრისო.
- რავი, მე სულ ვჩუკენო და კაი რამეა, ჩემმა ძემ.
- შენ კარგად გაქვს დამუ- ლამებული ანალიზის ოპერაცია, რომელიც საშუალებას გაძლევს, აღქმული მთლიანი მოვლენიდან სხვადასხვა მხარე გამოყო. ამი- ტომაც შეგიძლია, ერთმანეთის მი- ყოლებით იღმუვლო, იყროყინო, იღრიალო და იცინო კიდევაც. ეს კი გულისხმობს ამოცანის ცალ- კეულ ნაწილად დაშლას და მის შემადგენელ ელემენტებზე მსჯე- ლობის უნარს. მოკლეც, ეს ძალიან ვრცელი თემაა, შორს წავვიყვანს.
- წავვიყვანოს, რა პრობლემაა?
- ევეჰ, შენი გული გრილია! - გაღიზიანდა გიგა.
- არა, ჩემი გული ცხელია, არ არსებობს წამი, სამშობლოზე რომ არ ვფიქრობდე!
- არ გამოგვივილი?
- კი, რა თქმა უნდა, აპრილის თეზისებს დავასრულებ და მოვალ.
- აუ, უკვე აპრილის თეზისებ- ზე მუშაობ?

ვთვლი, აღარ გადავშფოთდე.
- ჰო, ისევე გადმოშფოთდი და ცოლებს მიხედე... ეხლა მერამ- დნენ გეყავს?
- რავი, აღარ ვითვლი... ეს ბო- ლოც მაგარი მასტია, ერთი კვირაა მეხვეწება, საფრანგეთში წამიყვა- ნე, დუნდულები ჩამამაჭერიო.
- შენი ბრალია... ჯერ ერთი, სხვებს რომ ჩამამაჭერი, ეხლა ყვე- ლას უნდა და მეორეც - მაიყვანე ჩემსავით იმნაირი, ჩამოჭრა არ უნდოდეს.
გიგამ ტელეფონი გათიშა, დი- ვანზე გადაწვა და ღრმად ამოიხ- ვენუა. სახეზე დაეწერა: "ახ, დე- დიჯან, ამდენი დებილი საიდან გაჩნდა"? ჰმ... ხვალ რომ არ და- ვაპიპინოთ და ზევ დავაპიპინოთ, ვითომ რა მოხდება? არც არაფერი! ისე, კაცმა რომ თქვას, პრინციპის ამბავია, ნორმალურმა ადამიანმა დიდთავა სერგის ჭკუაზე რანაი- რად უნდა გაიარო? დავაპიპინებო? არ დავაპიპინებო? საკითხავი, აი, ეს არის!

ნოველა რეალურ ფაქტებზე დაყრდნობით დაწერა
გელა ზემელაშვილი
555 48 48 61

„ვერ გავერუდებო, ვიდრე ტერორიზმი რელიგიას არის ამოფარებული“

ში, მაგრამ დემოკრატიული პარტიის წევრებმა რუსუბლიკელების აზრი არ გაითვალისწინეს. კანონის მხარი 50-მა სენატორმა დაუჭირა, 49 წინააღმდეგი იყო. ასეთია სენატში რუსუბლიკელებისა და დემოკრატების ძალთა თანაფარდობა. მიღებული კანონის მიხედვით, აშშ-ის ზაზინა ქვეყნის ეკონომიკის დასახმარებლად დამატებით 2 ტრილიონ (!) დოლარს გამოყოფს. ეკონომიკის საკითხებზე მომუშავე ექსპერტები შიშობენ, ასეთი დიდი რაოდენობის ფულის მასამ, შესაძლოა, ცალკეული ქვეყნების ეროვნული ვალუტის დეველუაცია გამოიწვიოს. არ გამოირჩევავენ სავალუტო ბაზარზე მკვეთრ რყევებს.

უცნაური მოვლენა მოხდა გასულ კვირას აშშ-ის კონგრესში. დემოკრატებმა თავიანთ ფლიგელში დემონსტრაციულად ტრანსგენდერების დროშა გამოკიდეს. რუსუბლიკელებმა საპასუხოდ გააკრეს პლაკატი წარწერით: „სამყაროში არსებობს მხოლოდ ორი სქესი“. დემოკრატების მტკიცებით, ტრანსგენდერობა თანამედროვეობას, ახალგაზრდაულ მიმდინარეობას ნიშ-

სებად პრეზიდენტ ჯო ბაიდენის ადმინისტრაციამ. სახელმწიფო მდინის ენტონი ბლინკენის განცხადებით, მისი ქვეყნის ადმინისტრაცია უარს ამბობს, ნებისმიერ უცხო სახელმწიფოში ხელისუფლების ძალისმიერი მეთოდით შეცვლაზე, უცხო ქვეყნებში საომარ მოქმედებებზე. მსგავსი კონცეფცია რამდენიმე წლის წინ, უფრო ზუსტად, ინაუგურაციის შემდეგ პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა შეიმუშავა. განახორციელა კიდევ — მხოლოდ ორჯერ ზედაპირული შეტევა განახორციელა სირიაში, შარშან იანვარში ერაყში ირანული გენერალი მოკლეს. მხოლოდ ეს იყო ტრამპის ადმინისტრაციის საბრძოლო მოქმედებები. საუარაუდოდ, ტრამპის იველა იდეაზე ბაიდენი უარს არ იტყვის, მაგრამ ბევრი რამ შეიცვლება.

ქვეყნის ძირითად მტრებად ბაიდენის ადმინისტრაცია რუსეთს და ჩინეთს ასახელებს. ამასთან, ჩინეთს, როგორც ეკონომიკურად მზარდ და ძლიერ, ხოლო რუსეთს თანამედროვე სამხედრო შეიარაღების მქონე ქვეყნებად მიიჩნევენ. ამ თემაზე გაამახვილა ყურადღება ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს დირექტორობის კანდიდატმა უილიამ ბიორნსმა სენატში მოსმენისას. წლები მანძილზე იგი რუსეთში აშშ-ის ელჩად მუშაობდა. მისი თქმით: „... არ შეიძლება რუსეთი სუსტ სახელმწიფოდ აღვიქვათ... ფრთხილად და ფხიზლად უნდა მივუდგეთ რუსეთთან და ჩინეთთან ურთიერთობას“.

ამერიკულ პრესაში გასულ კვი-

ნას. კომუნიტებს ხელისუფლებაში ყოფნისას „უკლასო საზოგადოების“ ამენება სურდათ. დემოკრატებს, სავარაუდოდ, „უსქესო საზოგადოების“ დამკვიდრება აქეთ გადაწყვეტილი. ახალი სამოქმედო გეგმა გამო-

რას გამოაქვეყნეს მოძრაობა „შავების სიცოცხლე მნიშვნელოვანია“ შარშანდელი ფინანსური შემოსავლები. აღმოჩნდა, რომ 6 თვეში შავკანიანთა ე.წ. უფლებადამცველებს 90 მილიონი დოლარი აქვთ მიღებული. გაირკვა

მსოფლიოში პოლიტიკური სურათი სწრაფად, ელვისებურად იცვლება. პოლიტიკოსების გაუფრთხილებელმა ნაბიჯმა, ადვილი შესაძლებელია, ახალი მსოფლიო ომიც კი გამოიწვიოს. ცალკეული ომები — ცივი, სავაჭრო, ახლა კი ვაკცინების, უკვე მიმდინარეობს. ერთ-ერთ ცხელ წერტილად კვლავ რჩება ახლო აღმოსავლეთის რეგიონი. ამერიკის შეერთებული შტატების მიერ სირიაში ორი კვირის წინ განხორციელებული საჰაერო შეტევის შემდეგ ერაყის ხელისუფლება შეშფოთებული აცხადებდა, რომ თუ აშშ კვლავ გააგრძელებს რეგიონში საბრძოლო მოქმედებებს, ამან, შესაძლებელია, ე.წ. „ისლამური სახელმწიფოს“ ხელახლა აღდგენა-გამძლიერება გამოიწვიოს.

შვედობის დამყარებას ემსახურებოდა რომის პაპის, ფრანცისკის ისტორიული ვიზიტი ერაყში, რომელიც გასულ კვირას განახორციელა. პანდემიის მძვინვარების მიუხედავად, რომის პაპმა ერაყში ჩასვლა დაჟინებით მოითხოვა და შესარულა კიდევ. აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ პანდემიის დაწყების შემდეგ რომის პაპის ერაყში პირველი ოფიციალუ-

რი ვიზიტი გახლდათ, რომელიც უპრეცედენტოდ შეაფასეს მსოფლიოს პოლიტოლოგებმა. ერაყელების სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ საპატიო სტუმარს გრანდიოზული დახვედრა მოუწვევს, როგორც ქვეყნის ხელისუფლებამ, ასევე მოსახლეობამ. რომის პაპის კორტეჟს ხალხი დროშებით და ოვაციებით შეეგება.

სამდლიანი ვიზიტი ფრანცისკემ ერაყის დედაქალაქიდან დაიწყო. სტუმარს ბაღდადში ხელისუფლების ყველა პირველმა პირმა უმასპინძლა. პრეზიდენტ ბაჰამ სალეხის განცხადებით, ქვეყანა გააგრძელებს ქრისტიანული მრევლის მხარდაჭერას, მიესალმება რელიგიათა შორის დიალოგის დაწყებას. ერაყის პრეზიდენტი ყოვლად დაუშვებლად მიიჩნევს რელიგიურ ნიადაგზე დაპირისპირებებს და მით უფრო, ომებს.

მთავარი მოვლენა, რომელიც მართლაც ისტორიული გახლდათ, იყო რომის პაპის და ერაყის, ასევე შიიტების სულიერი ლიდერის აიათოლა ალი აღ სისანის შეხვედრა. რომლის მსგავსი ათასწლეულის მანძილზე მსოფლიოს ისტორიაში ჯერ არ ყოფილა. აიათოლა ის ერთ-ერთი რელიგიური მოღვაწეა, რომელმაც პირველმა გაილაშქრა ე.წ. „ისლამური სახელმწიფოს“ წინააღმდეგ. მოლაპარაკებას სხვადასხვა კონფესიების წარმომადგენლებიც ესწრებოდნენ. ერაყის სულიერი ლიდერის თქმით, დაუშვებელია სარწმუნოებებს შორის შეიარაღებული დაპირისპირება. მისივე თქმით, ყოვლად მიუღებელია,

როდესაც რელიგიას ხალხის დაპირისპირებისთვის იყენებენ. თავის მხრივ რომის პაპმა განაცხადა: „... ვერ გავერუდებო, ვიდრე ტერორიზმი რელიგიას არის ამოფარებული“. მასპინძლებმა სტუმარი დაარწმუნეს, რომ ერაყში ნებისმიერი რელიგიური კონფესიის წარმომადგენლები, განსაკუთრებით ქრისტიანებს ქვეყანაში არაფერ შეაფერხებებს, ტრადიციულ მშვიდობიან თანაცხოვრებას გააგრძელებენ. სტატისტიკურ მონაცემებს, რომლის მიხედვითაც ქრისტიანული მოსახლეობა ერაყში ბოლო 15 წლის განმავლობაში 90%-ით არის შემცირებული, ხელისუფლება ომს მიაწერს და არა რელიგიურ დაპირისპირებას.

კვლავ გრძელდება პოლიტიკური კრიზისი ჩვენს მეზობელ სომხეთში. ქვეყნის პრემიერ-მინისტრის ნიკოლ პაშინიანის გადადგომის მოთხოვნით გამოსვლები უკვე ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა. გასულ კვირას პაშინიანი პარლამენტში მივიდა, სადაც ცხარე დებატები გაიმართა. შინაგან საქმეთა სამინისტრო პროვოკაციებს ელოდებოდა, ამიტომ უსაფრთხოების ზომების გამკაცრებული იყო. საბედნიეროდ, არ გამართლდა მათი მოლოდინი, ექსცე-

სებს ადგილი არ ჰქონია. პაშინიანი თანხმდება ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარებაზე იმ პირობით, თუ სამართლიანად გაიმართება. რას გულისხმობს სამართლიან არჩევნებში, უცნობია. პაშინიანი ასევე თანხმდება საკონსტიტუციო ცვლილებებზე — ქვეყანა საპარლამენტოდან გადავიდეს ნახევრად საპრეზიდენტო მმართველობაზე. პრეზიდენტი არმენ სარქისიანი ოპოზიციური პარტიების ლიდერებს შეხვდა, მაგრამ საუბრის თემა უცნობია. ჯერ კიდევ გაურკვეველია პაშინიანთან დაპირისპირებული გენერალური შტაბის ხელმძღვანელების ბედი. ვნახოთ, როდის და რითი დასრულდება მეზობელ სომხეთში არსებული პოლიტიკური კრიზისი.

9 საათზე მეტი დრო დასჭირდა აშშ-ის სენატში „გადარჩენის გეგმის“ განხილვას და დამტკიცებას. რუსუბლიკური პარტიის წევრებს 30-მდე შესწორების შეტანა სურდათ კანონ-

ქართულ-ებრაული საბა

თანამედროვეობის ერთი გონიერი მემკვიდრის თქმით — „ისტორია ფაქტებს უნდა ეყრდნობოდეს და დაიწეროს ის, რაც იყო, და არა ის, რაც გვინდოდა, რომ ყოფილიყო. სათქმელად ერთობ იოლია, თუმცა შესასრულებლად ძალზე ძნელი“. ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა, აღმოსავლეთმცოდნე ლილი ბააზოვა, ოც წელზე მეტი მონაღობა ჩვენს ქვეყნის არქივებსა და წიგნთსაცავებში მუშაობას და პირუთვნელად აღწერა საქართველოში მცხოვრებ ქართველ ებრაელთა ამბავი, ანუ შეეცადა გადმოეცა ის, „რაც იყო და როგორც იყო“ ნაშრომში, სახელწოდებით, „ებრაელები საქართველოში“. ამ საკითხზე წიგნის შექმნის იდეა მას, უცხოობლად, მრავალტანჯული წინაპრების მახლობლად შთააგონა. მეცნიერული კეთილსინდისიერებით განმსჭვალულმა მკვლევარმა, ორნაწილიან, ვრცელ მონოგრაფიაში, 820 გვერდზე ებრაელთა საქართველოში მოსვლის, ჩვენს ქვეყნის სხვადასხვა კუთხეებში განსახლების, ქართველებთან ხანგრძლივი თანაცხოვრების რეალური სურათი დაგვიხატა და საეტიკოსტრუქტურა და საკითხით დაინტერესებულ პირებს

საელეთთან ურთიერთობის თვალსაჩინო სპეციალისტის, ცნობილი მედიავისტის, პროფესორ ვალერიან გაბაშვილის სამეცნიერო კვლევის მიმართულებისა და მეთოდოლოგიის აპოლოგეტმა, მან გამოავლინა და გამოწვლილვით გაანალიზა მე-19 საუკუნის ქართულ პრესაში გაშუქებული ავღანეთის ისტორიის საკითხები და თავის სადისერტაციო ნაშრომში საყურადღებო მოსაზრებები ჩამოაყალიბა. აღმოსავლეთმცოდნე ლილი ბააზოვის შემოქმედებითი მოღვაწეობის საგულისხმო წახსნაგა მისი მთარგმნელობითი საქმიანობა. ქალბატონი ლილი სიღრმისეულად ფლობს რუსულ სალიტერატურო ენას და წარმატებით თარგმნის ქართულიდან და ებრაულიდან (ივრითი). უნდა აღინიშნოს მის მიერ შესრულებული ჩინებული მწერლის, ოთარ ჩხვიძის „ლანდების“ თარგმანი (Москва, «Советский писатель», 1975) და საბჭოთა რეჟიმის მიერ რეპრესირებული მეცნიერის, გამოგონებლისა და მწერლის, გრიგორი (ცვი) პრეიგერონის მოთხრობების კრებული, „სახელის ტვირთის“ ებრაულიდან (ივრითი) შესრულებული რუსული თარგმანი, რომელიც ლილი ბაა-

მონოგრაფიით „ებრაელები საქართველოში — ნარკვევები სოციალურ-ეკონომიკური და საზოგადოებრივ-რელიგიური ისტორიიდან“ ლილი ბააზოვი გეთავაზობს ებრაელთა საქართველოში ბინადრობისა და მათი სულიერი ყოფის მეცნიერულ ინტერპრეტაციას. ავტორი ზოგჯერ საზოგადოებაში მყარად დამკვიდრებულ მოსაზრებებს ემიჯნება და სარწმუნო ფაქტებზე აპელირებით, სერიოზულ ოპონირებას უწევს ანალოგიურ საკითხებზე შექმნილ ნაშრომთა ავტორებს.

ებრაელობა ელინისტურ ხანაში, ხასიდები და ქრისტიანობა, მაჰმადიანთა დაპყრობითი ომები და ებრაული თემები, ანტისემიტობა და ბოლშევიკური რეჟიმის დანაშაულებრივი ქმედებები ვრცელად არის მონოგრაფიაში დახატული. ავტორს არც უახლესი ისტორიის საგულისხმო მომენტები ავიწყდება და საბჭოთა სისტემის მსახურთა ბნელ კაბინეტებში, ყოველგვარად განსჯას მოკლებულ, ადამიანის უფლებათა ხელგეფისა და თავისუფალი აზრისა და ნების გულგრილობაში გამოქვეყნდებიან ფაქტები კიდევ ერთხელ შეგავსხვანებს. საბჭოთა რეჟიმის მსახურთა სასტიკი, ყოველად გაუმართლებელი პოლიტიკა უშუალოდ ლილი ბააზოვის ოჯახის წევრებსაც შეეხო: ლილის პაპა, დავით ბააზოვი დაიჭირეს და ციხეში იყარეს თავი, ბიძა, გერცელ ბააზოვი 1938 წელს დახვრიტეს, მამა იური სტის საქმიანობას მოწვევით და, ოჯახის ერთადერთი მარჩენალი ათი წლით გულაგში გაისტუმრეს, მისი სწავლას მოწყობილი არასრულწლოვანი შვილები კი ულუკმაპუროდ დატოვეს. დავით ბააზოვის მონაგარი დღემდე იშუშებს სისასტიკისა და განუკითხაობის იარაღებს.

წიგნი საქართველოში მცხოვრებ ებრაელებზე ლილი ბააზოვმა მშობლიურ ენაზე, სარა და ხაიმ ბააზოვების სხოვანს მიუძღვნა. მან ებრაელების ქართველებთან მრავალსაუკუნოვანი თანაარსებობის კონტექსტში წარმოაჩინა თავისი პაპის, ცხინვალელი ხაიმის ოჯახში დაბადებული და აღზრდილი, ისტორიულ პიროვნებად ჩამოყალიბებული, საქართველოში სიონისტური მოძრაობის დამფუძნებელი, სასულიერო მოღვაწის რაბინ დავით ბააზოვის (ბააზოვი-ლილი) თავდადებული, უანგარო სამსახური „ეროვნული ცხოვრებისთვის ხალხის მოსამზადებლად“, ქართველ ებრაელთა დენტობის დასაცავად; ებრაელი პატრიოტის თავგანწირული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ბრძოლა თანამომთა „აღთქმულ მიწაზე“ დასაბრუნებლად. საუკუნეების წიაღში წარმოქმნილი პრობლემების ანალიზის ფონზე, წიგნის ავტორი ფაქიზად ეხება ებრაელი ხალხის სულიერი ყოფის სტრუქტურას. ყოველივეს, რაც მან თავისი ხანგრძლივი სიცოცხლის მანძილზე გენეტიკურად შეისისხლბორცა და მეცნიერულად გაიაზრა.

1913 წელს, ფრანკფურტში, სიონისტების კონგრესზე გამოვლია ბააზოვის პაპის ცნობილი დამოსვლა, სხვა ფაქტორებთან ერთად, ყურადღებას იქცევს, უპირველეს ყოვლისა, ქართულ-ებრაული ურთიერთობის ხედვის თვალსაზრისით. დამსწრე საზოგადოების გასაცხად, დავით ბააზოვმა კონგრესის მონაწილეებს აუწყა: „მძებო, მე იმ ქვეყნიდან ჩამოვედი, სადაც ებრაელობა 2500 წელია ცხოვრობს. ეს ქვეყანა შორეულ კავ-

კასიაშია. მას საქართველო ჰქვია. ეს ის ქვეყანაა, სადაც არასოდეს ყოფილა ებრაელთა რბევა, მის შვილებს არასოდეს აუწიოკებიათ ჩემი ხალხი... ტკილად და მძურად ვცხოვრობთ...“ ფრანკფურტის წარმომადგენლობითი ფორუმზე ქართველთა შემწვანებლობის დეკლარირებას წინ უძღოდა დავით ბააზოვის მრავალწლიანი დაკვირვება და ებრაელთა საქართველოში ცხოვრების ისტორიული გამოცდილების ყოვლისმომცველი ანალიზი. მის სიტყვაში იმგვარად ნიუნსება იჩენა თავი, რაც ამ ნათელ პიროვნებას თავისი ერის ჭეშმარიტ ქომაგად, შორსმჭვრეტელ და გამჭრიახ ეროვნულ მოღვაწედ, სულიერ მოძღვრად წარმოაჩინეს.

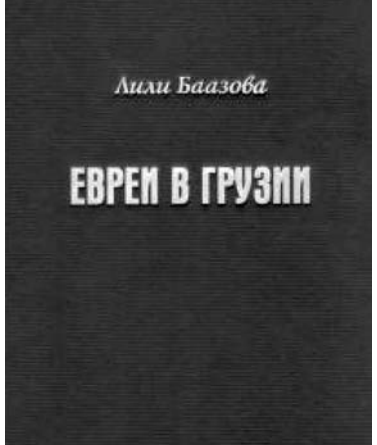
ტოლერანტობა, ქართველი ერის ისტორიაში ცალკეულ ავადმოსავლონარ შემთხვევებს რომ დღედად გადმოვინის, საუკუნეების მანძილზე ქართველი კაცს ხასიათის თვისებად ჩამოყალიბდა. სხვა ერებთან მშვიდობიანი თანაარსებობის, თვითგაძარჩენის, ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ერთგვარი ინსტრუმენტი, დიპლომატიური ხერხი, გენებათ გენეტიკური ალგორითმი, როულ გეოპოლიტიკურ სივრცეში, მაჰმადიანური ქვეყნების გარემოცვაში მოქცეული პატარა, ქრისტიანული ქვეყნისთვის თავდაცვის ერთგვარ საშუალებად იქცა. დავით აღმაშენებლის, ფეოდალური სახელმწიფოს დიდებული მესაჭის პრაგმატული მმართველობის პერიოდში, ქართველი ერის ტოლერანტული ბუნება, კავკასიაში მისი ფუნქციის განმსაზღვრელ პოსტულატადაც კი იქცა. ანგარიშგასწავილი ვალერიან გაბაშვილის მოსაზრება დავით აღმაშენებლის სახელმწიფო პოლიტიკის ამ ნიუანსზე. გამოცდილი მკვლევარი მრავლისმეტყველად დასძინა: „შემწვანარებლური პოლიტიკა პუნდურობის გარდა, უწინარეს ყოვლისა, ნაკარნახევი იყო იმით, რომ ქობილისის შენარჩუნებისა თავისი ოდინდელი მნიშვნელობა ახლო აღმოსავლეთის საერთაშორისო ვაჭრობაში“...

მონოგრაფიაში ლილი ბააზოვი ქართველებსა და საქართველოში შემოსულ ებრაელთა ურთიერთობის პანორამულ სურათს ხატავს და ახლო აღმოსავლეთის, კავკასიის, ევროპის ქვეყნების ისტორიის საკვანძო პრობლემების აქცენტრირებით, გვიჩვენებს, რაოდენ შეესაბამებოდა რეალურ ვითარებას მისი სახელოვანი პაპის მიერ ებრაელი ხალხის კონგრესზე გაკეთებული განცხადება. რამდენად უწყობდა ხელს ამა თუ იმ ეპოქაში ჩამოყალიბებული სოციალურ-პოლიტიკური ვითარება ქართველი და ებრაელი ხალხების თანაცხოვრებას, რომელ რეგიონებში, რა პერიოდულ-

ბითა და რამდენად პოზიტიურ ხასიათს ატარებდა ეს კავშირები.

მკვლევარი პირუთვნელად აღწერს ებრაელებსა და ქართველებს, ჩვენი ქვეყნის ხანგრძლივი ისტორიის სხვადასხვა ეტაპებზე შემოსული ერებისა თუ ეთნიკური ჯგუფების ცხოვრების წესს, ახასიათებს სოციალურ გარემოსა და პოლიტიკურ სისტემათა ცვლილებებს, ფაქტორებს, რომლებიც ზოგჯერ მშვიდობიან ურთიერთობებს სერიოზულ საფრთხეს უქმნიდა. მსგავსი შემთხვევების სკრუპულოზური ანალიზის ფონზე, ლილი ბააზოვი, ისტორიკოსის პრინციპის ერთგულებით, საგულისხმო პარალელებს ავლებს და სათანადო წიაღსვლებით, ცალკეული პირებისა თუ დაჯგუფებების კონკრეტულ ვითარებებში, მაგ. პატონემობის პირობებში, წარმოქმნილ წინააღმდეგობათა სოციალურ არსსა და ბუნებას ახასიათებს. აღნიშნული საკითხი, მსგავს რაკურსში, ლილი ბააზოვმა თავის ადრეულ სტატიებშიც გააშუქა. მის მიერ გაკეთებული თამამი „სვლები“ ყურადღების გარეშე არ დარჩენია ცნობილ მეცნიერსა და პროვინციული მოძრაობის თვალსაჩინო მოღვაწეს გურამ მაშუმას. 1989 წელს, ყურნალ «Литературная Грузия» -ს ივნი-სის ნომერში გაცნობია იგი ქართველ ებრაელთა შესახებ ლილი ბააზოვის სტატისა და რეცენზიაც გამოქვეყნებულია, რომელშიც შესწავლილ და გაანალიზებულ ფაქტებსა და მოვლენებზე, მკვლევრის შეფასებებზე ამახვილებს ყურადღებას და საყურადღებო დასკვნას აკეთებს: „იმის გათვალისწინებით, რომ იმხანად რეკლავებაში ისეთი მძიმეწონიანი ფიგურები შედიოდნენ, როგორებიც იყვნენ ჭაბუა ამირეჯიბი და მარკ ზლატკინი, საუკეთესო შემთხვევაში, შესაძლოა მხოლოდ იმაზე ვილაპარაკოთ, რომ რაღაც ბოლომდე არ ითქვა და არავითარ შემთხვევაში არ უნდა ვიფიქროთ, თითქოს რაღაც თავისობის მქონე პირებთან გვაქვს საქმე“. რეცენზენტს უყურადღებოდ არც ლილი ბააზოვის სტატის ქვეტექსტები დარჩენია, სადაც ბევრი ისეთი რამ ამოუკითხავს, რომლის განხილვებაც მათზე ფართო მსჯელობა იმხანად არც ქართულ და არც ებრაულ საზოგადოებაში იყო მიზანშეწონილი.

რა საკითხებია, რასაც ისტორიკოსის ყურადღება მიუპყრია? როგორც რეცენზიის ავტორი შენიშნავს, ეს, უპირველეს ყოვლისა, „ბააზოვის მიერ განმარტებული ისტორიული ხასიათის პრობლემებია, რომლებმაც, როგორც კი დღის სინათლე იხილეს, უმაღლეს უკუგდებულ იქნა და დავიწყებას მიეცა. ისინი გადიან ამ ხალხების მიერ მიღებული ისტორიოგრაფიული ჩარჩოებიდან. მათზე, უბრალოდ, დუმან, მათ შორის სამეცნიერო და რელიგიურ წრეებში“. აქვე

საკუთარი მოსაზრებები თამამად და შეუღამაზებლად გაავიზიარა. თბილისის გიორგი წერეთლის სახელობის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის გრიფით მონოგრაფია მოსკოვის გამომცემლობა „გლაქტიკაში“, რუსულ ენაზე დაიბეჭდა. ნაშრომით უმაღლეს დანტერესდა მკითხველი საზოგადოება და მას არაერთი გამოხმაურება მიჰყვა. პრეზენტაცია ისრაელში, ბათ იამის ეპოქა პაისის შენობის საკონფერენციო დარბაზში გაიმართა, სადაც ცნობილი მეცნიერები და კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწეები შეიკრიბნენ. აღინიშნა ლილი ბააზოვის მიერ შესრულებული დიდი მოცულობის სამუშაოს მნიშვნელობა ქართულ-ებრაული კავშირების შემდგომი გაღრმავებისა და განვითარების, ჩვენს ქვეყნის შორის არსებული ურთიერთობის მასშტაბურად წარმოსაჩენად.

მონოგრაფია ყურადღებას იქცევს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში ბინადარ ებრაელთა ისტორიის ორიგინალური გააზრებით, რამაც დიდად განაპირობა საერთაშორისო სამეცნიერო ცენტრების ნაშრომით დაინტერესება. გამოცემიდან სულ მალე წიგნმა „ებრაელები საქართველოში“ ევროპისა და ამერიკის წამყვან უნივერსიტეტებსა და ბიბლიოთეკებში დაიდო ბინა.

მონოგრაფიაზე მუშაობის დაწყებას წინ უძღოდა ლილი ბააზოვის ხანგრძლივი სამეცნიერო-შემოქმედებითი და მთარგმნელობითი საქმიანობა. საქართველოს შუა და ახლო აღმო-

ზოვმა ისრაელში ასვლის პერიოდში განახორციელა. 2002 წელს, მოსკოვში, ევროპის კულტურის ცენტრში, გრიგორი (ცვი) პრეიგერონისა და მისი წიგნის ივრითიდან ლილი ბააზოვისეული თარგმანის გამოცემის კონფერენცია მიიქმნა. მრავალმხრივ განსწავლული მთარგმნელის ნაშრომებზე დამსწრე საზოგადოების მაღალი შეფასება დაიმსახურა. ხაზი გაესვა, რომ პრეიგერონის მიერ ებრაელთა ცხოვრების სიღრმისეული ცოდნა და ადამიანის ხასიათის ნიუნსებში წვდომის უნარი სრულად შენარჩუნდა ტექსტის ახალ ენობრივ სივრცეში გადატანისას; დედინეული ხიბლი, მოთხრობების მხატვრულ-ესთეტიკური და შემეცნებითი მხარეები მთარგმნელმა ოსტატურად წარმოაჩინა.

შემთხვევითი არ არის, რომ ლილი ბააზოვის თხრობის სტილი და მანერა, ამა თუ იმ პრობლემის მაღალმეცნიერულ ხედვასთან ერთად, ავტორის მწერლურ ნიჭსა და მთარგმნელობით გამოცდილებებზე მეტყველებს. მკვლევარი ნათლად და გასაგებად განიხილავს სადავო საკითხებს, რომლებიც ხშირად ებრაული სამყაროს სპეციალისტების ცხარე დებატების საგანია. ამდენად, მშრალი მეცნიერული თხრობის ნაცვლად, ჩვენ ხელთაა სამეცნიერო-პოპულარული ჟანრისადმი ერთგულებით დაწერილი ნაშრომი, რომელიც ხშირად მოულოდნელობის ეფექტს ახდენს მკითხველზე და მარჯვედ დაწერილი დეტექტივით, შეუქმნელი ინტერესით იკითხება.

შეგნიშნავ, რომ ლილი ბააზოვის მონოგრაფიაში ვრცელად არის წარმოდგენილი ისეთი საკითხები, რომლებიც მკვლევარის თვალს არ გამოპარვია და ობიექტურობის დასაცავად, მათი განხილვა საჭიროდ ჩაუთვლია.

„შორეულ წარსულს თუ გადავხედავთ, შეუძლებელია ვერ შეგნიშნოთ, რომ ჩვენამდე დამახინჯებულად მოღწეულ უძველეს ისტორიულ გადმოცემებში, ზოგჯერ რეალური მოვლენების გამოძახილი გამოპყვივის, რის გამოც ნამდვილი ამბები და ლეგენდები ერთმანეთს გადავჯაჭვავ და დროთა ვითარებაში ტექნიკური ისტორიული ტრადიციის ხასიათი შეიძინა“, — შეგვახსენებს ლილი ბააზოვი. სწორედ იფქლიდან ლვარძლის გამორჩევას ემსახურება მისი შრომა, რომელიც კატეგორიულად ემიჯნება ისტორიული ფაქტების შელამაზებას თუ გადაფარვას. კვლევის ამ მეთოდმა, შესაძლოა, ზოგჯერ კატეგორიულობის შთაბეჭდილება მოახდინოს მკითხველზე, რომ არა ავტორის მიერ უამრავ მტკიცებულებათა მოხმობა და ტიპოლოგიური ანალიზის გზით, თითოეულის დამაჯერებელი დასკვნებით შემარება. მაგ. ლილი ბააზოვისთვის მიუღებელია თვალსაზრისი, უფრო სწორი იქნება თუ ვიტყვი, ლეგენდა, ქართველ ბაგრატიონთა სამეფო დინასტიის ბიბლიური წარმომავლობაზე მკვლევარი ამ საკითხს, სომხეთსა და საქართველოში შემოსულ ებრაელთა მიმართ ადგილობრივი მოსახლეობის ფსიქო-ემოციურ განწყობას უკავშირებს და დასძენს: „თავად ამ ტერიტორიაზე ებრაელი მოსახლეობის

ქრისტიანობის აღმოცენების ხელშემწყობ პირობებს, ზოგჯერ სანიშნოდ მოპყავს ცნობილ მკვლევართა ურთიერთგამომრიცხავი მოსაზრებები და ამ ფონზე საკუთარ დასკვნებს სთავაზობს მკითხველს. მაგ. ერთგან ლილი ბააზოვი წერს: „ელინისტური მდგომარეობის საფუძველზე, უბრალო ხალხი თანდათან უფრო ხასილავს (ებრაელ ღვთისმოსავებს) ემხრობოდა“.

თანმიმდევრული მსჯელობით მკვლევარი სარწმუნოს ხდის აკად. გიორგი მელიქიშვილის თვალსაზრისს ებრაელთა საქართველოში მოსვლის თარიღზეც და დასძენს: „მელიქიშვილი ახლოს მივიდა საქართველოს ტერიტორიაზე ებრაელთა მოსვლის დროსთან. ეს ის პერიოდია, როდესაც ერეც ისრაელში ადგილი ჰქონდა მაკაბელთა წინააღმდეგ აჯანყებას ანტიოქ ეპიფანე IV-ის, სელევკიდების დინასტიის მეფის წინააღმდეგ (ჩვენ წელთაღრიცხვამდე 165–164 წლები)“.

ლილი ბააზოვი საინტერესოდ წარმოაჩენს სხვადასხვა ქვეყნებსა და უბირველეს ყოვლისა, საქართველოში არსებულ ებრაულ თემთა ყოფას ისტორიული განვითარების ამ თუ იმ ეტაპზე და იძლევა კითხვებს: „სად არის საქართველოში მოსულ ებრაელთა სულიერი ცხოვრების მოწოდება? ებრაელთა მიერ აღწერილი, მათი სულიერი ცხოვრების სურათები? რა უშლიდა ხელს მათი სულიერი და კულტურული მემკვიდრეობის შექმნას, თუნდაც არამეულ ენაზე? ეს მათ ინტელექტუალურ ჩამორჩენილობაზე ხომ არ მეტყველებს?“ მეცნიერთა აზრი სხვადასხვა ქვეყნებში მოქმედ

დამაჯერებელი წყაროები? ჯერჯერობით ისინი არ ჩანს, მაგრამ არის აბათარა, ებრაელი მღვდელი, რომელმაც ისტორიული არჩევანი უნდა გააკეთოს: ის არა მარტო მოსულია, „ამ-ჰა-არეცის“ (წერილი ერის, ქტ.) წარმომადგენელია, არამედ თემის სულიერი მოძღვარიცაა. მაგრამ ადგილობრივი გადმოცემით, ქართული ეკლესიის იერარქებმა აბათარა ხომ ახალი პავლე უწოდეს... აღსანიშნავია, რომ ვერცერთ სხვა მოვლენაზე, რაც ქვეყანაში ხდება, ადგილობრივ ებრაელთა ვერავითარ რეაქციას ვერ ვხედავთ“.

ყურადღებას იქცევს საქართველოში მოსულ ებრაელთა ქრისტიანობისადმი დამოკიდებულების საკითხიც. ლილი ბააზოვი იმომბეზებს ფაქტებს იმგვარი ვითარების საილუსტრაციოდ, როცა „ებრაელთა ერთი ჯგუფი მცხეთაში ნებყოფლობით იღებს ქრისტიანობას და ყოფილი ებრაელი მღვდელი, აბათარა, ეს ახლადადამოცხადებული პავლე, როგორც მას ხალხმა უწოდა, იმ ებრაელებისთვის, რომლებიც მოქცევას ეწინააღმდეგებოდნენ, სანიშნოდ მოპყავთ“. თუმცა, როგორც წინასწარ იტყობინება ავტორი: „გაჯერდნენ მამათა რწმენის ერთგული ებრაელები, ქვემო შეგროვეს და აბათარის ჩასაქოლად გაემართნენ. მათთვის მიუღებელია ახალი მოძღვრება და მტკიცედ დგანან საკუთარ პოზიციაზე. არავითარ ჯანლს არ ძალუძს, საკუთარი აზრი შეაცვლევინოს მათ, არც წმინდა ნინოს, არც თუნდაც მეფეს — არავის!“ მაკაბელთა სიმტკიცე და რწმენის ერთგულება ებრაელი ხალხისთვის მაგალითია იმისა,

კური უმცირესობები საქართველოს ტერიტორიაზე, კერძოდ, ებრაელები, რომლებიც იმხანად ადგილობრივად იქცნენ, შესაძლოა, სარგებლობდნენ ძველი ებრაული და არამეული დამწერლობებით. ამაზე მეტყველებს საფლავის ქვების ებრაული წარწერები, რომლებიც მე-4, მე-5 საუკუნეებით თარიღდება და ჩვენი წელთაღრიცხვის მე-3 საუკუნით დათარიღებული ბრინჯაოს ბეჭედი, ებრაულ ენაზე გაკეთებული ლაკონური წარწერით — „მოწმობა“. აღნიშნული გამოიკვლია აღმოსავლეთციურეთის ინსტიტუტის თანამშრომელმა ნისან ბაბალიკაშვილმა, რომელიც, როგორც საუკეთესო სპეციალისტი, აქტიურად იყო ჩართული ბიბლიის თანამედროვე ქართულ ენაზე ამტკიცების პროცესშიც.

როგორ წარმართა ქართველ ებრაელთა ცხოვრება ისტორიის მუდმივად ცვალებად ლაბირინთებში, მოხდა თუ არა მათი ინტეგრირება ქვეყნის სოციალ-კულტურულ გარემოში, რამდენად მოახერხეს მათ შეენარჩუნებინათ თავიანთი იდენტობა. იყო თუ არა საქართველოში ებრაელთა ძალით გაქრისტიანების შემთხვევები, როგორ განათლებას იღებდნენ და რა როლს ასრულებდნენ ისინი ქვეყნის პოლიტიკურ-ეკონომიკური სივრცის გაჯანსაღებაში. ამ საკითხებზე მსჯელობისას ლილი ბააზოვი შეგვახსენებს, რაოდენ რთული იყო ქართველ ებრაელთა ყოფა, გარემოსთან ადაპტაციის პროცესი. ზოგ შემთხვევაში იგი არ ერიდება ქართველთა და ებრაელთა მშვიდობიანი, უღრუბლო თანაცხოვრების ისტორიულად ჩამოყალიბებული თვალსაზრისის რევიზიას და სათანადო მტკიცებულებებით ამყარებს საკუთარ პოზიციას. საინტერესოა, რა ცნობებს ვერძნობა მონოგრაფიის ავტორი და რას წერენ ამ საკითხზე თავად ქართველი პუბლიცისტები და საზოგადო მოღვაწეები. აქ მხოლოდ ერთ მათგანზე შევჩერდები: „1881 წელს, გაზეთი „დროება“, დასძენს ლილი ბააზოვი, „გვაცნობებს კულაშსა და სუჯუანში მომხდარი ინციდენტების თაობაზე“. იგი იქვე იმომბეზებს ციტატას, რომელსაც მისი კომენტარი ახლავს: „ვეროპასა და რუსეთში ებრაელთა შევიწროების საკითხებზე მსჯელობისას ქართველი პუბლიცისტები და საზოგადო მოღვაწეები თვლიდნენ, რომ — „დარბევებს გაცილებით უფრო ღრმა მიზეზები აქვს, ვიდრე ეს ებრაელთა ზიზღია. ეს მიზეზებია — რუსეთის გლეხობის უკიდურესი ეკონომიკური სიღატაკე... და ეს ბედკრული ხალხი დარწმუნებულია, რომ მათი უბედურებათა მიზეზი ებრაელები არიან!““.

თუ როგორ არ უნდა აჰყვე ცთუნებას: „მაკაბელებმა შეინარჩუნეს და დაიცვეს იუდაიზმის რელიგიური არსი. უფრო მეტიც, როგორც ისტორიკოსები აღნიშნავენ, რომ არა მაკაბელთა აჯანყება, შემდგომში არც ქრისტიანობა იქნებოდა, არც ისლამი, რამეთუ ბრძოლა, რომელსაც მაკაბელები ელინიზმის წინააღმდეგ აწარმოებდნენ, არსებითად, მონოთეიზმისთვის ბრძოლას წარმოადგენდა. მაგრამ იყო ამ ისტორიის ერთი უადრესად მნიშვნელოვანი განსაზღვრელი მომენტი: „ამ ბრძოლით მაკაბელებმა დაიცვეს ებრაელი ხალხის პატივი და ღირსება“...“.

ლილი ბააზოვის მეცნიერული კვლევის ყურადღების მიღმა არ რჩება არმაზციხის გათხრებისას აღმოჩენილი მითრიდატე იბერიელის ეპოქის ბილინგვა, სახელოვანი სემიტოლოგიის, გიორგი წერეთლის მერ გაშიფრული ორენოვანი წარწერა. მკვლევარი გამოყოფს არამეული ენის შევიწროების ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორს, რაც საქართველოში ქართული დამწერლობის განვითარების შესაბამისად ხდებოდა. თუმცა ეთნი-

კოფის, კულტურულ-ეკონომიკური საქმიანობის, მათი ცხოვრების წესზე სოციალური ვითარებისა და პოლიტიკური ცვლილებების გავლენის ხასიათზე მიახლოებს.

„აი, უკვე ორიათას წელზე მეტი გავიდა, რაც ებრაელობა, მშობლიური სამშობლოს მზის სხივის და მიწის მოკლებული, მიველ მსოფლიოში გაფანტა... და რას ვხედავთ? ებრაელი ძველებურად რჩება ებრაელად და სხვადასხვა ხალხებში თავისი ხანგრძლივი მოგზაურობისას, არ კარგავს თავის ეროვნულ სახეს“, — დასძენს ლილი ბააზოვი და მოპყავს სონისტების ერთ-ერთ თავგრილობაზე კივიის რაბინის, დოქტორ იამპოლსკის მიერ წარმოთქმული სიტყვა: „ვეროპელები შორეულ ქვეყნებში მიდიან, რათა აფრიკის პირამიდები და მათი მუმიები იხილონ. მაშინ როდესაც ავიწყდებათ, რომ უშუალოდ ვეროპაში მათ შორის ცხოვრობენ არანაკლებ საინტერესო პირამიდები — მრავალტანჯული ებრაელი ხალხი, რომელიც იმით განსხვავდება ეგვიპტის პირამიდებისაგან, რომ ის ცოცხალია, რომ ის სულიერ პირამიდას წარმოადგენს“. „თუმცა ვერ ვიტყვი, — განაგრძობს წინასწარ ვიტყვი, — რომ ებრაელებმა დაივიწყეს ებრაელები, სულაც არა. მაგრამ ვაი, ასეთ ხსოვნას, როცა იგი ისეთ ამაზნუნ მოვლენაში გამოიხატება, როგორც ანტისემიტიზმი“. აქვე დაბეჯითებით ვიტყვი, რომ საბედნიეროდ, ეს ყოველად სამარცხვინო მოვლენა — ანტისემიტიზმი საქართველოში არასოდეს, არცერთი მმართველობის პერიოდში, სახელმწიფო პოლიტიკის რანგში არ ყოფილა აყვანილი.

კონგრესი, სადაც დავით ბააზოვი-მა, როგორც საქართველოში სონისტური მოძრაობის ლიდერმა, თავისი საპროგრამო სიტყვა წარმოთქვა, გენერალმა ლიფშიცმა შემდეგ სიტყვებით დახურა: „შეიღებო, ანდრეაძე გქონდეთ, ვისაც როგორ შეგიძლიათ, ისე გამოხატეთ სიყვარული ქართველი ერის მიმართ!“

„იერუსალიმის დაპყრობა“, „არაბობა“, „დიდი თურქობა“, „მონღოლები“, „თემურ-ლენგი“, „საქართველოს დამლა“, „თურქეთსა და ირანს შორის“ და სხვა — რომელი ერთი ჩამოვთვალო, ლილი ბააზოვის მონოგრაფიის გაცნობისას მკითხველის თვალწინ საქართველოს ისტორიის მიწინააღმდეგე სურათები გაიფლავებს, რომლის ერთი უმნიშვნელოვანი წახანაგია, მართალი ამბავი ორიათასზე მეტი წლის წინათ მოსული და ქართულ მიწაზე დასახლებული ებრაელი ხალხისა, რომლისთვისაც გარესამყაროს აღქმა, ოდითგანვე, სამშობლოს, სულის სიღრმეებში პროეცირებული „ადრეული მიწის“ მონატრებით იწყება. ლილი ბააზოვის მიერ პირუთენელი მკვლევრის გატაცებით მოთხრობილი ქართულ-ებრაული საგა ამ უზენაეს დადამიანურ რეფლექსიის მშვენიერი ანარეკლია.

ქეთევან ტომარაძე

არსებობის ფაქტმა სომხებს, ისევე როგორც, რამდენიმე საუკუნის შემდეგ ქართველებსაც საშუალება მისცა, თავისი სამეფო დინასტიის წარმომავლობის „ებრაული ვერსია“ აერჩიათ. ჩანს, შედარებით გვიანი პერიოდის ისტორიკოსებს „ქრისტიანობის მონახლობა“ დაეხმარა მიმხედარიყვნენ, რაოდენ სასარგებლო პოლიტიკური შედეგები იძლეებოდა იმხანად სამეფო დინასტიების დავითის სახელულობიდან წარმომავლობის იდეაში“. გამოწვლილებითი ანალიზის ფონზე, რომლის ვრცელად წარმოჩენა საგანგებო ფორმატს სცდებდა, ნათელს ჰყენს, თუ რატომ არ არის თავსებადი მეცნიერულ მსჯელობასთან ჰაბოთეზა, ებრაელთა წინასწარმეტყველის, დავითისგან ქართული სამეფო დინასტიის წარმომავლობის შესახებ. ლილი ბააზოვის მონოგრაფიით დაინტერესებულნი მკითხველი, ამ საკითხზე მრავალსაწილო ინფორმაციას გაეცნობა.

წინასწარ ავტორი ფართოდ შლის ებრაელების საქართველოში მოსვლის კვლევის არეალს, განიხილავს ელინისტური ეპოქის მოვლენებსა და

ვინ იყვნენ სინამდვილური კლარა ცეტკინი და როზა ლუქსემბურგი?

ქალთა საერთაშორისო დღესთან — 8 მარტთან ორი ქალის სახელი და გვარი ასოცირდება — კლარა ცეტკინი და როზა ლუქსემბურგი.

ვინ იყვნენ ეს ქალბატონები, როგორი ცხოვრება გაიარეს და როგორები იყვნენ სინამდვილეში ეს რევოლუციის ვალკირები...

ველური კლარა

სკოლის მასწავლებლის ქალიშვილის, კლარა აისნერისგან ასეთ რევოლუციურ გამოხატობებს არავინ ელოდა. ის ძალიან საზრიანი იყო, 10 წლის ასაკში უკვე წაკითხული ჰქონდა შილერისა და გოეთეს ყველა ნაწარმოები. მემბროზე სული დედისგან, ჟოზეფინასგან ერგო, რომელიც შეძლებული ბურჟუაზი ქალიშვილი და ემანსიპაციის მომხრე იყო. დედას იმედი ჰქონდა, რომ კლარა მამის კვალს გაჰყვებოდა, მაგრამ უმცროს აისნერს ძალიან მჩქეფარე ტემპერამენტი ჰქონდა.

ჯერ კიდევ გიმნაზიაში სწავლისას შეარქვეს მას „ველური კლარა“, რადგან საკუთარი მოსაზრებების დასაცავად მუშტების გამოყენებაზეც კი არ ამბობდა უარს. ამასთან, გოგონა იმდენად კარგად სწავლობდა, რომ დიასახლისმა უფასო ადგილიც კი გამოუყო. არავის ეპარებოდა ეჭვი იმაში, რომ სწავლის დასრულების შემდეგ კლარა პედაგოგობას აირჩევდა. მაგრამ გოგონამ ატესტატის აღებისთანავე განაცხადა, რომ თავს რევოლუციის უძღვნიდა. მშობლები ვერაფერს გახდნენ, მით უმეტეს, რომ რევოლუციით გატაცებისთვის მას რომანტიკული მიზეზები ჰქონდა.

ერთ-ერთ პოლიტიკურ წრეში კლარამ ოდესელი ემიგრანტი ოსიპ ცეტკინი გაიცნო და შეუყვარდა, რომელიც მასზე ოთხი წლით უფროსი იყო — ჭკვიანი,

ერუდირებული და მომხიბვლელი. ცეტკინი მალე გაასახლეს გერმანიიდან, როგორც არაკეთილსაიმედო, კლარა კი პარტიული დაჯალბების შესრულებას კიდევ ორი წელი განაგრძობდა ავსტრია-სა და შვეიცარიაში. როგორც კი თანაპარტიელებისგან ნებართვა მიიღო, კლარა მაშინვე პარიზში ოსიპთან გაემგზავრა.

მამაკაცი დაქორწინებას არ აპირებდა, მაგრამ კლარა ამას არ შეუწერებია, ცეტკინის გვარზე გადავიდა და ორი ვაჟი გააჩინა — მაქსიმი და კონსტანტინი. ქალმა პოლიტიკურ კარიერას თავი ანება და ოჯახს მიუძღვნა თავი. ის კერძო გაკვეთილებს ატარებდა, თეთრულის რეცხავდა და პოკერსაც კი თამაშობდა ფულზე.

ოსიპი რევოლუციურ მოღვაწეობას განაგრძობდა და მემარცხენე გაზეთებში ბეჭდავდა სტატიებს გროშების ფასად. ის 1889 წელს გარდაიცვალა ტუბერკულოზით. 32 წლის კლარა ორი ბავშვით მარტო დარჩა. ის გერმანიაში თანაპარტიელებთან დაბრუნდა, მოეწყო რევოლუციურ გაზეთ „თანასწორობაში“ და რევოლუციონერ როზა ლუქსემბურგის უახლოესი მეგობარი გახდა.

თინიერი როზა

როზა ლუქსემბურგის რევოლუციურ მომავალს არაფერი მოასწავებდა. შემდეგული პოლონელი ებრაელების უმცროსმა ქალიშვილმა ბრწყინვალე განათლება მიიღო. ის ოჯახის ნებიერა იყო. მაგრამ როზას მაინც ბევრი კომპლექსი ჰქონდა, რომლებიც მისი გარეგნობით იყო გამოწვეული. ის იყო დაბალი, ჰქონდა არაპროპორციული ფიგურა და თქოს ამოვარდნის გამო ძალიან კოჭლობდა. შესაძლოა, სწორედ ამის გამო გახდა მისთვის ასე მნიშვნელოვანი სამყაროს შეცვლის იდეა.

თუმცა, არაფერი ადამიანური მისთვის უცხო არ იყო. 19 წლის ასაკში მან ლიტვიდან ემიგრირებული ლეო იოგიხესი გაიცნო და იმდენად შეუყვარდა, რომ მის გამო მზად იყო იატაკქვეშეთი მიეტოვებინა და ოჯახურ ცხოვრებაშიც კი ჩაბმულიყო. სამაგიეროდ, ლეო არ იყო ამისთვის მზად. ის ბრწყინვალე ორატორი იყო, ტკბებოდა იმით, რომ ქალები ეთავყნობოდნენ და საკუთარი თავის ფასიც იცოდა. ლეომ თავიდანვე უთხრა როზას, რომ ქორწინებას ბურჟუაზიული წარსულის გადმონათად თვლიდა და თავისუფალი ურთიერთობების მომხრე იყო. თუმცა ყველაზე ჭკვიანი და მგზნებარე რევოლუციონერი ქალის სიყვარული სიამოვნებდა. მათი ურთიერთობა 20 წელი გრძელდებოდა და, ბოლოს და ბოლოს, როზამ იპოვა საკუთარ თავში იმის ძალა, რომ ყველაფერი დაესრულებინა.

თავად როზაც ასევე იქცეოდა — მამაკაცებთან რომანებს აბამდა და თავისუფალ სიყვარულს უწევდა პრობაგანდას. გათხოვილი ერთადერთხელ

იყო, ისიც ანგარებით, რათა გერმანიის მოქალაქეობა მიეღო ბერლინში გადასვლის შემდეგ. როზა და გუსტავი მხოლოდ მეგობრები იყვნენ და ორი წლის შემდეგ შვილობიანად დაშორდნენ ერთმანეთს.

რევოლუციური იდეებით და მეგობრებულ კლარას და როზას ბევრი რამ აერთიანებდა: გამჭრიახი გონება, საქმისადმი ერთგულება და შეუდრეკელი ხასიათი. „ჩვენს პარტიაში მხოლოდ ორი ნამდვილი მამაკაცია — კლარა ცეტკინი და როზა ლუქსემბურგი“, — ხუმრობდნენ მათი თანაპარტიული მამაკაცები.

თუმცა, მათი დამორების მიზეზი მაინც გაჩნდა...

რევოლუციური სიყვარული

როზა 36 წლის იყო, კონსტანტინ ცეტკინი — 22, როცა ყმაწვილი რევოლუციის იდეებმა და ამ იდეების მგზნებარე მხარდაჭერმა გაატატა, რომელიც ტრიბუნაზე გამოდიოდა. მათი იდეური ურთიერთობა სიყვარულში გადაიზარდა და უმცროსმა ცეტკინმა როზაზე დაქორწინებაც კი გადაწყვიტა. ამას კლარა აღუდგა წინ, მაგრამ როზას და კონსტანტინის რომანი რამდენიმე წელს გაგრძელდა, ვიდრე მამაკაცს სხვა ქალი არ შეუყვარდა...

კლარა შვილისა და მეგობრის რომანიდან სხვა რამეზე გადაერთო — სოციალისტურ გაზეთ „თანასწორობაში“ მუშაობისას მან 18 წლის მხატვარი გეორგ ფრიდრიხ ცუნდელი გაიცნო, რომელიც მასზე ორჯერ ახალგაზრდა იყო. გეორგი მის ცოლად მოყვანას არ აპირებდა, მაგრამ კლარამ მაინც დაითანხმა.

მათი ქორწინება ბედნიერი აღმოჩნდა. გეორგი ბევრ სარგებლიან შეკვეთას იღებდა, ისინი მდიდრულად ცხოვრობდნენ, შეიძინეს საკუთარი სახლი და ავტომობილი.

დროთა განმავლობაში ვნება ჩაქრა და 40 წლის გეორგს მე-

ზობლის ქალიშვილი პაოლა ბოში შეუყვარდა, საყოფაცხოვრებო ტექნიკის კომპანიის მწარმოებლის რობერტ ბოშის ქალიშვილი, რომელიც კლარას გაზეთს აფინანსებდა. ცუნდელი კლარასგან წავიდა, მაგრამ ქალი 11 წელი განქორწინებას არ აძლევდა. განქორწინებას ბიძგი პირველი მსოფლიო ომის მიმართ მათი დამოკიდებულება გახდა — კლარა ომის წინააღმდეგი იყო, გეორგი კი მოხალისედ წავიდა ფრონტზე.

შესაძლოა, ამ სიტუაციის გამო შეიცვალა როზასა და კონსტანტინის რომანის მიმართ კლარას დამოკიდებულება. როცა კონსტანტინმა როზას მიტოვება განიზრახა, ქალმა მეგობრის მხარე დაიჭირა. როზაც ცდილობდა მამაკაცის შენარჩუნებას, მაგრამ ის მაინც წავიდა, ჯერ ომში, მერე კი — ფრანკფურტის უნივერსიტეტში სასწავლებლად.

როზას კიდევ ჰქონდა ერთი ხანმოკლე რომანი იურისტ პაულ ლევისთან. ამის შემდეგ კი თავი მოლიანად რევოლუციის მიუძღვნა.

1919 წელს ბერლინში მუშათა აჯანყების ჩახშობისას როზა პოლიციელებმა ცემით სიკვდილამდე მიიყვანეს და ციხისკენ მიმავალ გზაზე მდინარეში ჩააგდეს. ის მხოლოდ 48 წლის იყო.

კლარა ცეტკინი მეგობრის გარდაცვალებიდან 15 წლის შემდეგ წავიდა ამქვეყნიდან, მაგრამ დანაკარგს ვერ შეეგუა. კლარა სსრ კავშირში გადმოვიდა საცხოვრებლად. ის განაგრძობდა პოლიტიკურ ბრძოლას გერმანიაში და გამოდიოდა ფაშისმის წინააღმდეგ. კლარა ცეტკინი 1933 წელს 76 წლის ასაკში გარდაიცვალა მოსკოვთან ახლოს. მისთვის ყველაზე ახლობელ ადამიანად მაინც როზა ლუქსემბურგი დარჩა. სწორედ მისი სახელი იყო უკანასკნელი, რაც კლარამ ამოთქვა...

ბელა გველჟისიანი
568 90 81 22

„საერთო გაზეთის“ მხარდასაჭერი ფონდი ს/ნ 202375349. სს „საქართველოს ბანკი“. კოდი BAGAGE22. ა/ნ GE19BG000000182763600.

საერთო გაზეთი
მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე

გაზეთის გამოცემა შეზღუდულია
„ელგა-პი“-ს მშობლივით +995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74
გაზეთის გავრცელების სამსახური:
599 58-72-50. ბუზო ცარციკი (მენეჯერი).
იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“ სტამბაში.
აგლაძის 39. ტელ: 234-39-99

ISSN 2233-3983
ISBN 977-22333-9800-1
2 008311 231562